

1654

On. Biblioteca

Arad

Palatul Cultural

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.  
Str. Lonovici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66  
Tipografia 14-69Ziarul de afirmare  
românească  
al Ținutului TimișAbonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei  
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei  
Pentru întreprinderi 2000 leiApare sub egida  
„Astei Bănățene“

## Consfătuiri gospodărești

Cu prilejul consfătuirii gospodărești la Cluj ne exprimăm satisfacția, că în țara noastră, dese centralizarea administrativă a devenit un fapt împlinit, în urma deciziunilor luate de guvern de a da o anumită atenție problemelor provinciale.

Fidel acestor hotărâri, d. Gh. Tătărescu, primul ministru, cu ocazia recentului consiliu de miniștri ținut la București a luat în discuție problemele economice răsărite la Cluj și din discuțiile membrilor guvernului desprindem atențiunea deosebită acordată nevoilor țărănești în primul rând, și celor comerciale și industriale în al doilea rând.

Preferința arătată păturei țărănești are explicația în faptul că optzeci la sută din populația țării se compune din agricultori și din punct de vedere economic tocmai aceștia sunt cei mai slabi și cei mai rău pregătiți de a rezista condițiilor noii vieți pe care ni le impun împrejurările de azi.

Asigurarea creditelor pentru a se putea lua la dispoziția agricultorilor semințele necesare campaniei agricole de primăvară a format unul din principalele puncte din cadrul discuțiilor și găsim în aceste discuții măsurile luate în această privință, deoarece un an bun și un rod îmbelsugat poate aduce în viața economică a țării întregi, în special acum, când produsele agricole sunt tot mai mult căutate pe piețele internaționale.

Gândindu-ne la sprijinul ce trebuie acordat agricultorilor, să nu se treacă în vedere și asistența reclamată de instituțiile de credit din Ardeal și Banat, cari au fost sistematic distruse de liberalismul care a pus stăpânire pe întreaga noastră viață economică pe vremea partidelor politice.

După două decenii de viață românească e dureroasă constatarea și totuși aceasta este realitatea: nici azi nu s-a fost lichidată procesele izvorâte din economia agrară, și în foarte multe sate deșertuirea pădurilor și a pășunilor comunale nu a fost încă rezolvată.

Trecând de la nevoile țărănești, consiliul de miniștri s'a oprit asupra unor probleme strâns legate de viața comercială — industrială a țării, luând o serie de dispoziții și în această privință, cum ar fi întocmirea unei legi pentru lichidarea debitelor ce rezultă din convenții; noi instrucțiuni în legătură cu aplicarea regulamentului regimului de salubritate în industrie; modificarea legii pentru ajutorarea comercianților și a industriașilor, precum și măsurile luate pentru aprovizionarea cu petrol, benzina și sare.

Sub asemenea auspicii, consfătuirile gospodărești, care vor întruni în fiecare săptămână pe membrii guvernului, parlamentarii și reprezentanții autorităților comunale și ținutale și autoritățile camerelor profesionale, vor deveni laboratoare unde se elaborează în mod practic și rapid toate problemele privitoare la gospodăria țării, imprimând un nou ritm vieții provinciilor istorice ale României.

ROMULUS P. ROȘU

## Pe frontul de Vest

# Frigul și zloata au paralizat operațiunile infanteriei

### Germania continuă cu succes războiul naval Activitatea aeriană slabă

Berlin, 28 (Rador). — Comandamentul suprem al armatei comunică:

În Vest, activitate de cercetași și focuri de artilerie, precum și sboruri de avioane de vânătoare germane, deasupra frontierei germano-franceze. În războiul naval, care va continua să aducă succese considerabile Germaniei mai mult de 20.000 tone au fost scufundate în ziua de 25 Ianuarie. În afară de aceasta, două vapoare ce navigau într'un convoi britanic, au fost scufundate în mijlocul convoiului, de către un submarin german, în largul portului.

GLASUL TUNULUI . . .

Paris, 28 (Rador). — Comentând si-

tuția militară, agenția Havas spune că desghețul și zloata au paralizat aproape cu totul operațiunile obișnuite ale infanteriei. Pe ziua de Vineri, s'a auzit mai ales glasul tunului. Activitatea de artilerie înregistrată a fost mai importantă decât cea obișnuită, mai ales în sectoarele situate la Est de masivul Vosgiilor mici și la Est de Mosela. Totuși, tirul n'a fost deosebit de intens.

Pe Rin, unde adversarii stau în cazematele lor, espărtite numai de cursul fluviului, ziua a fost mai însufletită decât de obicei. Aproape pretutindeni, dela frontiera elvețiană și până la vărsarea râului Lauter, s'au schimbat fo-

curi de pușcă și de mitralieră și chiar câteva obuze.

În aer, activitatea a fost slabă pe linia frontului, atât din partea francezilor cât și din partea germanilor. Totuși, s'au înregistrat trei sboruri de recunoaștere la mari depărtări.

Avioanele britanice au sburat pe deasupra părții de sud a mării Nordului, în timp ce aparatele de recunoaștere franceze au sburat pe deasupra malului stâng al Rinului. La rândul lor, germanii au trimis avioane pe deasupra Franței.

## Toate națiunile libere ar trebui să se unească a da ajutor Finlandei

### „Daily Telegraph“ susține că civilizația creștină depinde de modul cum se va sfârși războiul ruso-finlandez

Londra, 28. (Rador) — „Daily Telegraph“ publică un articol de fond, în care subliniază nevoia de a se spori cât mai mult posibil asistența dată Finlandei. Oricât de mare ar fi eroismul finlandezilor, — scrie ziarul — el nu va putea ține piept la inflația invaziunii sovietice. Dacă finlandezii nu vor primi un ajutor din afară, ei vor fi bătuiți,

cu toate că luptă până la ultimul soldat. — Pentru motive ușor de înțeles — adaugă „Daily Telegraph“ —, este imposibil să se arate cifra exactă a avioanelor pe care Anglia le-a trimis în Finlanda. Dar numărul lor este important.

Opinia publică a Marii Britanii pretinde că tot materialul ce nu este indispensabil în războiul împotriva Germaniei, să fie trimis

cât mai de grabă finlandezilor. Am fi voiți la fel ca numeroși americani, să vedem Statele Unite contribuind în mare măsură la sporirea apărării finlandeze, deoarece civilizația creștină depinde azi de modul cum se va sfârși războiul purtat de Finlanda. — Toate națiunile libere ar trebui să se unească a da ajutor Finlandei. A sosit ceasul faptelor.”

## Un fost colonel spion arestat în Elveția

Berna, 28. (Rador) FOSTUL COLONEL FONJALLAZ, PRECUM ȘI UN STRAIN, AU FOST ARESTAȚI, FIIND INVINUȚI DE SPIONAJ ÎN FAVOAREA UNEI PĂTRI TERII BELIGRANTE. ZIARUL „BUND” PRECIZEAZĂ CĂ DE MULȚI ANI,

FONJALLAZ NU MAI AVEA NICIUN FEL DE COMANDAMENT ȘI CĂ A PLECAT DIN SERVICIUL MILITAR, NE MAI FĂCÂND PARTE DIN CORPUL OFITERESC.

## Șomajul scade simțitor în Germania

Berlin, 28. (Rador) — Deși numărul șomerilor a crescut în ultimele săptămâni din cauza frigului, el a rămas totuși destul de mic în Germania. La începutul lunii Decembrie, erau 128.000 șomeri și 220.000 muncitori, cu un număr limitat de ore de muncă. După ultimele știri, numărul acestora dis-

urmă, a scăzut enorm, ajungând la 160.000. În ce privește numărul șomerilor, el este de două ori mai mic decât în perioada responsabilă de anul trecut, deși în acest număr intră astăzi și șomerii din Marca de Est, și cei din Ținutul Sudetilor.

## România importă mari cantități de bumbac din Anglia, Egipt, Italia și Turcia

București, 28 (SIR). — Ministerul Economiei Naționale a dat autorizații pentru import de bumbac în cantități masive din Anglia, Egipt, Italia și Turcia. Cotele respective vor fi repartizate tuturor filaturilor, în mod obiectiv. La Constanța au și sosit 100.000 kgr. bumbac din Italia, o sută de mii kgr. din Anglia și zece mii kgr. ceai, tot din Anglia.

Se anunță totodată că Institutul Național al Cooperăției a comandat întreaga cantitate de bumbac țărănesc la fabrica „Lancas hire Cotton Corporation”, din Manchester. Comanda aceasta, care va fi livrată până la 1 Iulie 1940, acoperă integral necesitățile de consum intern, pe anul în curs.

# SFINȚIREA BISERICII ROMÂNILOR DIN COMUNA COȘTEI (BANATUL JUGOSLAV)

**Timișoara, 28.** — În ziua de 14 Ianuarie 1940, a avut loc sfințirea bisericii ortodoxe române din comuna Coștei (Jugoslavia). — Ziarul „Nădejdea”, vechiul și ponderosul organ de luptă politică și culturală al comunităților din Banatul jugoslav, care se tipărește la Vârșet, în al 14-lea an de apariție, scrie următoarele despre acest eveniment:

**Un aspect de jale — și opera de îndreptare a unor vrednici cîitori**

Arhitectonicul așezământ de rugăciuni al credincioșilor români aflați la câțiva pași de frontiera româno-jugoslavă, va avea să dănuiască în veacuri, fiind pavază sufletelor celor ce s'au învrednicit să dureze, în înalțimi dominatoare, marea biserică și va transmite generațiilor viitoare neștrămutata lor credință străbună.

Ridicarea impozantei biserici, a început încă în anul 1929, prin neprecupețitele strădani ale răposatului întru Domnul, Preot, Victor Trailovici, cu concursul comitetului și al epitropiei parohiale.

Dar oamenii mici de suflet, s'au împedecat în măruntă trebură și au zădărnicit continuarea lucrărilor. Intretimp, moratoriul, devenind literă de lege, lucrările s'au sistat din lipsă de bani.

Ani sau scurs în șir, opt la număr și aspectul devenise deplorabil...

Zidurile, fără acoperiș, expuse intemperțiilor, s'au imbrăcat în verdeață de ierbură și arbuști, și riscu să se macine în prelingere de reci broboane de ploaie în atâtea toamne târzii, picurând stropii de durere, în timp de viscol și lapoviță din atâtea troenite ierni, în sufletele celor ce asastau la dureroasa privești. Dar Dumnezeu, în nemărginită-I dragoste și grijă față de strădanile unor însuflețiți ai cuvântului Său, a învrednicit în scaune de conducere oameni mari, luminați, cu conștiință românească, cu dragoste și respect față de legea neamului și permanentă grijă față de marile comandamente ale fraților de pe aceste meleaguri bănățene.

Și astfel prin concursul larg al bunilor români, credincioșii bisericii noastre strămoșești — prin care ne-am menținut dealungul veacurilor ca ființă etnică specifică, spre necazul tuturor manevrărilor de convertire sau renegare — prea cernicii preoți locali: răp. Victor Trailovici, fidel crezului în care s'a născut din un lung șir de slujitori ai altarului, fiul său Pr. Oct. Trailovici și Pr. Ioan Jumanca, secundați cu credință și dragoste de bătrânul prim-epitrop Ch. Păuța, Avram Strein și Milă Păuța, de Chirilă Păuța jun. și membrii comitetului parohial, au reușit să ducă la bun sfârșit opera începută — spre lauda lor.

Nu s'a precupețit din partea acestor asidui muncitori constructivi nici bani, nici timp și nici osteneală. Au muncit zi de zi, cu mult suflet, cu multă dragoste și elan în vederea realizării acestui monumental lăcaș de închinare.

**Actul sfințirii**

Terminate fiind toate lucrările, prin arhierescă binecuvântare a Prea Sf. Sale Episcopului Dr. V. Lăzărescu, Preot On. oficiu protopresbiterial a încredințat pe M. On. Domn Pr. Cuzman Lăpădat din Ritișor cu sfințirea bisericii noi ridicate.

Dimineața, la orele 9.30 a început actul sfințirii în sobor de 6 preoți: Pr.

Cuzman Lăpădat, Pr. Octavian Păuța și Liviu Dee d in Voivodinți, Pr. Tiberiu Șdicu din Grebenaț și preoții locali.

Piața și curtea bisericii erau arhipline de credincioși.

Terminându-se sfințirea apei, s'a înconjurat biserica stropindu-se pereții cu apă sfințită și s'a uns cu untdelemn sfințit.

Soborul de preoți se oprește apoi în fața ușilor sf. bisericii rostind cuvintele: „Deschideți boeri, porțile voastre ca să intre împăratul mării.”

**Cuvântarea p. Cuzman Lăpădat**

Soborul preoților intră în altar și înainte de începerea sfintei liturghii, M. O. D. Pr. Cuzman Lăpădat, vorbește cu o vădită emoție față de solemnul moment în fața unui imens număr de credincioși despre însemnătatea bisericii în viața creștină națională și socială.

Spațioasa biserică a devenit neincăpătoare mulțimei ce ținea să se împărțasească de frumoasele cuvinte de laudă față de fapta și jertfa adusă la altarul acestei sfinte biserici, de credincioși de răposatul Pr. Victor Trailovici, precum și recunoștința ce trebuie dată preoților rămași la posturile de comandă și veghe, cari, sfidând neajunsurile și dificultățile, au reușit să încununeze cu succes planul inițial.

Arată importanța bisericii în existența noastră creștină și națională, cinstită și preamărită de moși strămoșii noștri în epuse veacuri.

Evidențiază caracterul profund moral al cuvântului evangheliei, grija față de sufletele credincioșilor și covârșitorul rol ce l-a avut biserica în istoria poporului român.

Incheie dorind ca biserica ce azi au târnosit să le fie sân de mamă iubitoare, scut ocrotitor și tărie de suflet, îndemnându-i a o cerceta cât mai mult și a o cinsti precum se cuvine.

**Cuvântarea p. Oct. Trailovici**

Terminând frumoasa cuvântare, O. D. Pr. Octavian Trailovici, conducătorul oficiului parohial printr'o documentată introducere face istoricul nou ziditei biserici, arătând ca unel ce a colaborat permanent din anul 1932, câte greutăți și obstacole au întâmpinat la ridicarea ei și cum s'a ajuns la terminarea ei de a cărei sfințire se bucură alături de dânsul întreaga comună.

În decursul acestui istoric, sosește ilustrația oaspeților: d. Dimitrie Țarălungă, consulul României la Beograd, d. dr. Atanasie Popovici, consilier tehnic la Ambasadă Regală a României la Beograd și d. prof. Constantin Zamfirescu, directorul Internatului Român din Vârșet.

O. D. Pr. Octavian Trailovici, roagă pe Atotputernicul să dea sănătate și viață îndelungă Prea Sf. Sale Părintelui Episcop dr. V. Lăzărescu, pentru arhierestile binecuvântări, sprijin și sfaturile bune.

Mulțumește apoi Prea On. D. Protopresbiter Ioan Gheța al Buziașului pentru bunăvoința și înțelegerea dovedită față de nevoile lor, precum și M. O. D. Pr. Cuzman Lăpădat, ca esmis la sfințirea bisericii.

Cu adâncă recunoștință se adresează oaspeților cărora le mulțumește pentru osteneala ce și-au luat în timp de iarnă, spre a trăi împreună cu localnicii străță-

torul moment din istoria bisericii comunei Coștei și îi roagă să fie interpretii profundelor mulțumiri și întregii recunoștinți ctitorului acestui sfânt lăcaș.

Incheie, rugând parohienii să cerceteze sfânta biserică dătătoare de viață căci „biserica fără creștini într'ansa este biserică moartă; zidurile, podobeale și luminile ce ard într'ansa nu pot lauda pe Dumnezeu, ci creștinii când în toate Dumnicile și sărbătorile se adună într'ansa, ca să laude și să preamărească pe Dumnezeu. Ei fac biserica și ei sunt atunci cu adevărat biserica cea vie a lui Dumnezeu.”

Îi mai roagă să nu-i desmintă convingerea că jertfa lor depusă la altarul acestui sfânt lăcaș nu va înceta decât atunci când o vor și împodobi.

Incepe sfânta liturgie, răspunsurile la ectenii, fiind date de corul Reuniunii din loc.

**Cuvântarea p. Ioan Jumanca**

La priceasnă părintele Ioan Jumanca care din anul 1934, a colaborat încontinuu la terminarea bisericii, a rostit frumoase cuvinte cu învățăminte și exemple din istoria bisericii române care în veacurile de opreliște a servit de refugiu, scut și refacere pentru poporul obidit dar rămas fidel credinței strămoșești, prin care s'a menținut.

Arată dragostea cu care predecesorii noștri au ridicat așezăminte de închinare, unele stând dovadă până în zilele noastre de azi, precum și zelul cu care Domnitorii români le împodobeau cu daruri scumpe.

În continuare, numește această sfântă biserică „catedrala graniței” și îndeamnă parohienii la credință neclintită și multă dragoste, știut fiind rolul predominant al bisericii.

După terminarea sfintei liturghii, d. consul Țarălungă primește cu o vie satisfacție să năsească primul botez în noua zidită biserică, prima născută în acest an, fiica Preotului Oct. Trailovici.

**Masa comună**

Urmează masa dată în cinstea oaspeților la care iau parte intelectualii și fruntașii comunei, serviți de bătrâni membri ai comitetului parohial, rămași neclintiți la posturile lor și idealului la care s'au angajat.

La masă, toastează părintele Oct. Trailovici, în sănătatea oaspeților și a binevoitorilor sf. biserici.

Mai toastează plin de simț și înțeles Chirilă Păuța, secretarul comitetului parohial.

Totul decurge într'un spirit de cordială apropiere între oaspeți și localnici.

Corul și fanfara Reuniunii din loc, se produc prin frumoase exhibiții corale, supralicitând frumosul serbării și fac frumoase manifestații oaspeților prin „Mulți ani!”

După orele 4 p. m. oaspeții în marș de fanfară, bubuituri de piva și aclamul multimei entuziasmate, părăsesc comuna Coștei, ducând cu ei mai departe gândul frumoasei și înaltei realizări, împărțându-și cu crezul durării în veac unui așezământ de închinăciune, ridicat Domnului, purtător de grijă sufletelor celor ce înbec podoba Casei Lui.

## Radio

DUMINICĂ, 28 IANUARIE

**RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI**  
**RADIO EXPERIMENTAL.** 9.45: Ora de rugăciune; 11.15: Concertul Societății Radiofonice de Radiofuziune, Orchestra Radio, dirijată de Th. Rogalski (Transmisie de la Ateneu, mână). 13: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Radiofonice; Sport; Diverse. 14: Orchestra Grigoraș Dinicu. 14: Radio-jurnal. 14.20: Continuarea concertului orchestra Grigoraș Dinicu. 14.35: Stroe și lache: Ora veselă. 14.50: Spectacole artistice și culturale; Publicații. 15: Ora și sfaturi agricole. 15.15: Ora satului. 16: Ora premilitară. 17.15: Ora „Muncă bună”. 18.15: Ora; Mersul vremii. 19: Coruri din opere (discuri). 19: Săptămânal. 19.15: Florea valsurilor (discuri). — **RADIO ROMANIA.** 19.50: Radio-jurnal în limba maghiară. **RADIO BUCUREȘTI.** Continuarea concertului de valsuri (discuri). — **RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI.** 20: Argentina: Legendarul Cocos de Mihail Tican-Rumano. 20.20: Muzic:eanu (voce); Cântec românesc. 20.45: Radio-jurnal (I). 21: Teatru: „Candiera” de Carlo Goldoni, adaptare fonice de Prof. Alex. Marcu. 22.10: Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: Muzică (discuri).

LUNI, 29 IANUARIE

**RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI**  
**RADIO EXPERIMENTAL.** 12: Ora; Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Muzică variată (discuri). 13: Dansuri de azi: Th. Cosma și D-ra Toto Gruia (voce). 13.20: Spectacole; Știri artistice și culturale. 13.30: Orchestra Radio, dirij. de stantin Bobescu. 14: Radio-jurnal. 15: Radiofonice; Publicații; Varietăți. **RADIO ROMANIA.** 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Actualități literare. 19.13: D-ra Florescu (voce); Cântecul trandafirilor. Philipp zu Eulenburg. 19.35: Debut radio: I. Micu (voce). 19.50: Radio-jurnal în limba maghiară. — **RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI.** 20: Larma la țară. Demostene Botez. 20.15: Dansuri vechi (discuri). 20.45: Radio-jurnal (I). 21: Alina odoreșcu (vioară) și I. Filionescu (pian): Sonata de César Franck. 21.30: Muzică de cameră (discuri). 22.10: Radio-jurnal. 22.30: Concert de pian: D-na L. Gherman: Chopin. 23: Selecțiuni din muzica lui Pucinel (discuri); Intermezzo pentru „Ielele” (Orch. Operei Scala). Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză și italiană.

MARTI, 30 IANUARIE

**RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI**  
**RADIO EXPERIMENTAL.** 12: Ora; Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Muzică variată (discuri). 13: Orchestra Victor Predescu, dirij. Ion Lucian: Vals imperial de Joh. Strauss. 13.20: Spectacole; Știri artistice și culturale. 13.30: Continuarea concertului Orchestrai Victor Predescu. 14: Radio-jurnal. 14.20: Continuarea concertului Orchestrai Victor Predescu. 15: Radiofonice; Publicații; Varietăți. — **RADIO ROMANIA.** 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Cronica meșteșugurilor. 19.17: Corurile marilor catedrale de pene (discuri). 19.40: Radio-jurnal în limba maghiară. — **RADIO ROMANIA și RADIO BUCUREȘTI.** 19.50: Animalele sălbatice. blănuri scumpe de la noi de Raul Călnăch. 20.10: Muzică de cameră (discuri): Quintetul păstrăvilor de Schubert). 20.45: Radio-jurnal (I). 21: Orchestra Radio, dirij. Mircea Bârsan: Concert în re minor de Liszt (pian: D-ra Rodica Soutzo); Simfonia II-a în re major de Beethoven. 22.10: Radio-jurnal (II); Sport. 22.30: D-ra Eugenia Cezarskaia (voce); Romane de Ceajkovski. 22.55: Muzică variată ușoară (discuri). 23.45: Jurnal pentru străinătate.

**„DACIA”**  
**e ziarul tuturor**



## Scurte telegrame externe

Tokio, 28 (Rador). — Agenția „Doineni” anunță că, spre a se împiedeca repetarea incidentelor de felul lui „Asahi Maru”, ministerul de comunicații, în acord cu ministerele de externe și marină, au dat instrucțiuni societăților de navigație japoneze în sensul ca persoanele aparținând statelor beligerante, nu pot călători pe bordul vaselor japoneze, decât numai după ce vor fi declarat, sub prestare de jurământ, că nu figurează în controalele serviciului militar.

Newyork, 28 (Rador). — Campania intensă de recrutare pentru armata americană a dus la sporirea efectivelor la un număr de 227.000 oameni, atinând astfel cifra fixată de președintele Roosevelt, prin proclamația sa din Septembrie 1939.

Vigo, 28 (Rador). — Vasul spaniol „Castillo Montefort” a debarcat 28 naufragiați proveniți de pe un vapor francez torpilat în Atlantic. Șase dintre naufragiați sunt îngrijiți în spitalul din Vigo. Echipajul vaporului avea 36 oameni și 8 dintre ei au dispărut.

Washington, 28 (Rador). — Răspunzând unei întrebări la o conferință de presă, d. Roosevelt a declarat că cetățenii americani se pot angaja într-o armată străină fără a-și pierde naționalitatea, dacă nu depun jurământ de creștinătate și puterii străine pe careo servesc.

Berna, 28 (Rador). — Intre telegramele de condolcanțe primite cu prilejul încetării din viață a lui Giuseppe Motta și publicate de presa elvețiană, este și telegrama trimisă de Gr. Gafencu.

Washington, 28 (Rador). — Stefani se declară că 200 de avioane americane au fost trimise în Anglia pe bordul unor nave navigând în convoi și că au ajuns la destinație.

Tokio, 28 (Rador). — Un incendiu a izbucnit ieri noaptea la Ninomiya, în apropiere de Oiso. Au fost distruse mai multe cartiere ale orașului. Sunt peste 150 victime.

Varșovia, 28 (Rador). — DNB transmite: Repatrierea germanilor din Galizia și Volhinia este sfârșită.

Circa 103 mii oameni au trecut frontiera cu trenul, iar peste 35 mii germani au trecut frontiera cu automobilul. Cifra totală a germanilor repatriați atinge 160 mii.

Newyork, 28 (Rador). — Curtea de Apel a respins apelul făcut de fostul lider al organizației „Tammany Hall”, condamnat în 1938 la 4 ani închisoare pentru complicitate cu o bandă de gangsteri condusă de Schultz, care a mers la cale numeroase excocherii și acte de corupție.

Londra, 28 (Rador). — Un acord economic financiar anglo-elen a fost încheiat, în urma conversațiilor duse la Londra de ministrul de finanțe elen.

Rio de Janeiro, 28 (Rador). — Comitetul neutralității a aprobat redactarea definitivă a deciziei privitoare la interdicția de război asupra aparținând țării beligerante și la problema navigației submarinelor beligerante, în apele teritoriale neutre.

Washington, 28 (Rador). — Departamentul marinei anunță că amiralul Byrd cunoscutul explorator polar a descoperit mai multe vârfuri de muniți, necunoscută încă, în apropiere de insula Mary Byrd, în oceanul Atlantic, cu ocazia unui sbor de recunoaștere dealunul coastei nordice a zonei descoperită în anul 1929.

# TRAIANA FABULOASELOR BOGĂȚII

DIN TIMPURILE NOASTRE  
O GĂSIȚI ÎN

## PLANUL LOTERIEI DE STAT PENTRU TRAGERILE DELA 15 ȘI 18 FEBRUARIE

Tragera dela 15 FEBRUARIE LOZURI ALBASTRE CU DUNGI ALBE		LOTERIA U.F.C.R. (ANEXA) LOZURI INDIVIZIBILE	
3 câștiguri la 1.000.000 — 3.000.000		20 câștiguri la 100.000 — 2.000.000	
6 " 400.000 — 2.400.000		200 " 5.000 — 1.000.000	
12 " 200.000 — 2.400.000		1000 " 1.000 — 1.000.000	
24 " 100.000 — 2.400.000		10000 " 200 — 2.000.000	6.000.000
60 " 40.000 — 2.400.000			
500 " 10.000 — 5.000.000			
10000 " 1.600 — 16.000.000	33.600.000		

Tragera dela 18 FEBRUARIE LOZURI VERZI CU DUNGI ALBE		LOTERIA U.F.C.R. (ANEXA) LOZURI INDIVIZIBILE	
4 câștiguri la 3.000.000 — 12.000.000		10 câștiguri la 200.000 — 2.000.000	
10 " 1.000.000 — 10.000.000		200 " 10.000 — 2.000.000	
1000 " 10.000 — 10.000.000	32.000.000	1000 " 2.000 — 2.000.000	
		10000 " 200 — 2.000.000	8.000.000

## Marina engleză se democratizează

Londra, 28 (Rador). — Amiralitatea a hotărât ca tinerii chemați să-și facă serviciul în marină ca simpli mateloti, vor putea să fie înaintați ofițeri pentru durată ostilităților, dacă se arată capabili și au servit de trei luni pe bordul vaselor de război.

Această măsură excepțională în-

seamnă democratizarea cadrelor ofițerești ale marinei. S'a recurs la aceasta din cauza nevoilor tot mai mari de ofițeri la marină și a extinderii operațiilor navale.

Înaintările se vor face pe baza unui examen dat în fața unor comisii speciale.

## Poporul elvețian hotărât să-și apere independența

Londra, 28 (Rador). — D. Pilleto Golez, președintele confederației elvețiene a acordat un interview lui Ward Price, trimisul special al ziarului „Daily Mail”. D-sa a subliniat hotărârea poporului elvețian de a-și apăra independența, fă-

când totodată aluzie la repercursiunile războiului economic asupra economiei elvețiene. Dacă o țară oarecare, ar încerca să exercite o presiune asupra noastră, Elveția s'ar opune din toate forțele sale, care sunt considerabile.

## Bisericile creștine din St. Unite pentru pace

Newyork, 28 (Rador). — Comitetul federal al bisericilor creștine din Statele Unite publică un manifest, prin care cere credincioșilor să sprijine eforturile făcute de toate bisericile în vederea unei păci durabile. Manifestul se ocupă de menirea lui Myron Taylor, ca trimis extraordinar al Statelor Unite pe lângă

Vatican.

„Dacă această numire înseamnă un prim pas spre relații diplomatice permanente cu Vaticanul, noi ne vom opune la această măsură, deoarece prin ea s'ar viola principiul separației bisericii de stat, care stă la baza politicii americane”.

## O sedință la F. R. N.

a reprezentanților  
secțiunilor minoritare

București, 28 (SIR). — Reprezentanții secțiunilor minoritare FRN au ținut o nouă sedință, sub președinția d-lui Constantin Giurescu, ministrul F. R. N.

## Cutremur de pământ în Palestina

Haiffa, 28 (Rador). — Un ușor cutremur de pământ a fost resimțit Sâmbătă la ora 7.10, timp de două secunde, în nordul Palestinei, în special între regiunea din jurul orașului Haiffa.

Nu sunt pagube.

## Reduceri și comutări de pedepse

București, 28. (SIR) — Ministerul de justiție a întocmit un decret regal prin care se face restrânsă reducere și unele comutări de pedepse.

## Un tren de pasageri s'a ciocnit cu un tren de marfă

Bruxelles, 28 (Rador). — Un tren de pasageri s'a ciocnit cu un tren de marfă în gara Grinde, în apropiere de Tirlemont, fiind răniți grav 23 pasageri.

# Timișoara așteaptă un Episcop bănățean

Descifrând și interpretând dorința și voința Bănățenilor — inclusiv dorința Celui ce reprezintă această frântură a poporului nostru în fața Conducătorilor țării, El însuși legat cu rădăcini adânci de gâta Banatului și de aspirațiile lui — „ziarul „Dacia” se face ecoul acestei dorințe, căreia-i dă o expresie, ce nu-și găsește echivalent decât numai în voința atât de categoric manifestată de fiii celorlalte provincii românești cu prilejul completării Scaunelor episcopale vacante.

Începând cu primul mitropolit Iosif, pentru ridicarea căruia, pe Scaunul mitropolitan nou înființat al Moldovei, urmașii lui Bogdan și Dragoș Vodă, aproape 10 ani, au dat adevărate lupte cu Patriarhia ecumenică din Constantinopol, care voia să-i ferească cu un mitropolit strein — frații Moldoveni de-a lungul veacurilor, numai când nu găseau călugări capabili dintre pământeni, aduceau pe tronul mitropolitan al Sucevei și al Iașilor și pe cele episcopale de la Rădăuți, Roman și Huși, călugări de aiurea.

Asemenea au procedat și Moldovenii-basarabeni, neabătându-se nici în zilele noastre dela un obicei consacrat de veacuri. Cazul tipic, care a făcut atâta răsucet în întreaga țară, al prea evlaviosului și cuviosului călugăr Dionisie Erhan, azi Prea Sfințitul Dionisie, episcop al Cetății Albe și Ismailului, este prea cunoscut, ca să mai fie nevoie a stărui asupra lui.

Cei din Țara Românească — din Muntenia și Oltenia — au urmat, oricâteori împrejurările le-au fost favorabile, același sănătos principiu. Alegerea cu unanimitate și cu un eian rareori întâlnit în istorie a înalt Prea Sfințitului Nifon Criveanu, ca prim mitropolit pe Scaunul restaurat al Mitropoliei Severinului și Olteniei, este dovada cea mai puternică, pe care se pot sprijini Bănățenii-timișeni, când vor să aibe la Timișoara, ca și Oltenii la Craiova, un pământean.

Dar, ce să mai zicem de frații Ardeleeni, cari și ei au dat dovadă de aceeași înflăcărată dragoste față de fiii lor, oricâteori a fost vorba de vreo vacanță mitropolitană și episcopală la Sibiu, Cluj ori Oradea.

I-am înțeles totdeauna, dar vrem să ne înțelegă și dânșii odată, că și noi ne iubim fiii noștri, consacrați din tinerețe slujirii Domnului și călugăriei, cel puțin atâta cât își iubesc și ei pe ai lor.

Dar, să nu ne ducem prea departe cu exemplul. Frații Arădani ne-au dat și ei, după Basarabeni, cel mai strălucit exemplu de felul cum trebuie să ne comportăm noi, Bănățenii, toți Bănățenii fără excepție, când va fi vorba despre îndeplinirea vreunei vacanțe episcopale în Banat.

Arădani au luptat pe toate căile, clătinând toate pietrele, mici și mari, până ce idealul a fost atins. I-am admirat și i-a admirat toată lumea românească, pentru solidaritatea lor, ca și pentru legitimitatea și atât de fireasca lor dorință, de a lăsa moștenirea părintească Fiului, pe care niciun strein nu-l putea înlocui în dragostea și devotamentul ce-l arată neconținut pentru prosperarea și fericirea fraților în mijlocul cărora s'a născut și ale căror neajunsuri și necazuri le-a împărțit din tinerețe.

Suntem de perfect acord cu redactorul „Daciei”, când scrie că „aceasta nu e o revendicare orgolioasă; izvorită dintr'un patriotism local minor. Ci, în sufletul fiecărui bănățean, tresaltă conștiința unei îndreptățiri, aceea a competenței propriilor noastre valori.”

Că n'am fost niciodată exclusiviști și că frații din celelalte provincii au avut la noi cea mai călduroasă primire, stă oricui, ca o carte deschisă, spre documentare, atât trecutul cât și prezentul acestui ținut.

Istoria bisericii române bănățene

constitue cea mai instructivă dovadă despre sentimentele noastre de dragoste, dusă până la sacrificiu, când a fost vorba de aplicarea principiului biblic de a ne „face tuturor de toate”.

Dacă, azi asistăm la spectacolul dureros al desnaționalizării fraților noștri din Clisură, nu trebuie să uităm că acest fenomen îngrijorător se datorește, în mare parte, excesivei noastre ospitalități, precum și spiritului prea altruist manifestat față de toți.

Istoria bănățeană ne mai oferă măr-turia că pe Scaunul restaurat al unicei episcopii române ortodoxe din Banat, dela Caransebeș, au stat Episcopi veniți din Ardeal.

Primul episcop, marele naționalist Ioan Popasu, prieten și ucenic al marelui mitropolit Andrei Șaguna; al doilea, academicianul Nicolae Popea, și al treilea, în veci neuitatul primul patriarh al României, Miron Cristea, au venit din Ardeal.

Banatul i-a primit cum nu le-a fost dat să mai fie primiți undeva. Memorabilele serbări naționale, prilejuate de instalarea lor în Scaun, au avut răsucet până în inima împărăției bicefale, iar poporul bănățean le-a dat caracter de legendă.

Munca lor binecuvântată la Caransebeș, le-a atras admirația și venerația Banatului, care azi îi revendică pentru sine și-i consideră ca pe niște ctitori ai vieții sale religioase și culturale din ultimul veac.

Iată, dar, că Banatul n'a fost poartă ferecată pentru cei din afara granițelor lui geografice. Dimpotrivă a constituit totdeauna și pentru toți Români, oază primitoare și pământ ospitalier cu apă dulce, din care oricine a beut, nu se mai duce.

Să nu se uite încă un lucru. În anul restaurării Scaunului episcopal al Caransebesului, și mult timp după aceea, Bănățenii n'au avut mediu prielnic și atmosferă religioasă potrivită pentru formarea, din sânul lor, a elementelor călugărești canabile de a cinsti cu demnitate un Scaun episcopal.

Și această insuficiență, nu din vina noastră și nici pentru că am fi fost incapabili de a ne ridica până la culmea virtuților, cari fac podoba unui călugăr evlavios și cult, singurul care poate aspira la tronul episcopesc. În trecut am avut noi destule valori spirituale, destui fii purtători ai jugului smereniei călugărești, dar pe aceștia stăpânirea

noastră vitregă bisericească a știut, sistematic, să-i delature dela demnitățile mai înalte.

Așa că „tulărilor” din trecutul îndepărtat ne-au dat o prea instructivă lecție, de care ar fi bine să ținem seama, acum și în viitor.

Azi, însă, când avem fiii noștri născuți pe pământul Banatului, crescuți „în podoabe străine”, credem că nu mai putem fi tratați ca niște minori. Suntem în plină maturitate spirituală, și ca atare putem delibera singuri asupra actelor, doririlor și vrerilor noastre, fie ele de ordin național-politic, fie de ordin bisericesc.

Nu râvnim la privilegiu, ci aspirăm la un tratament egalitar, similar cu cel de care se bucură frații noștri din restul provinciilor țării.

Episcopul Timișorii va trebui să-și facă intrarea triumfală în Ierusalimul nădejilor bănățene întâmpinat cu ramurile de maslin ale sufletelor noastre. Din pieptul tuturor va trebui să țâșnească strigătul de „Osana Celui ce vine în numele Domnului, să desrobească și să conducă la mântuire sufletele unor Români, rămași multă vreme orfani, ocrotiți din mila unora și a altora.

Este prea adevărat că frământările din ultimul deceniu mai ales, pricinuite de rezolvirea echitabilă și demnă a problemei episcopiei Timișorii au zdruncinat această solidaritate, aruncând mărul discordiei și al divergenței între frați.

Discordie și divergență, nu cu privire la scop, ci cu privire la căile și mijloacele cari aveau să ducă la atingerea acestui scop. Ca unul care am înregistrat, cu obiectivitate și documentar, aceste frământări, pot afirma, cu toată convingerea că absolut toți Bănățenii au dorit, cu tot sufletul lor curat, episcopie românească ortodoxă la Timișoara. Dacă, din cauza împrejurărilor vitrege și a crizei financiare prin care trece țara, ei nu s'au găsit pe aceeași linie, în alegerea mijloacelor și a căilor ducătoare la același scop sublim, nimeni nu-i poate învinui.

A fost o sfântă întrecere între frați, de a promova realizarea unui postulat înalt, scump inimii tuturor.

Vorba înțeleaptă a cronicarului că nu sunt vremile sub cărmuirea omului ci bietul om stă sub vremi, își găsește și aici o nimerită aplicare. Vremile grele,

când însăși destinele neamului se găseau la răscruce, au impus nobilului Andrei Mocioni să ceară guvernului, chiar, episcopie românească în metropola Banatului, chiar cu sacrificarea dela Caransebeș. Interesele superioare naționale și bisericești și demnitatea noastră de Români băstinași ai provinciei, cereau în mod categoric Timișoara alături de episcopii privilegiați romano-catolic și ortodox-sărb, și episcopul populației majoritare nativului, al cărui cuvânt avea mai multă autoritate dacă era rostit de aici, decât dintr'un orașel ce nu prezenta prea mult însemnătate.

De același principiu s'au condus muritorii Emanuil Ungureanu și Cosma, când în nenumăratele lor misiuni și delegații, au cerut conducătorilor țării și ai bisericii, să se dea, pe toate căile, viață episcopiei Timișorii.

Că înalta înțelepciune și nemărginită dragoste față de Biserica strămoșească a M. S. Regelui Carol II a putut „minunea” de care atâția din noi s'au îndoit, sub povara greutăților aceluia vremi de cruntă îngrijorare, și dacă ture de cetatea dela Caransebeș s'au ridicat încă o cetate a spiritului în Banat, faptul nu poate decât să ne aprindă și ma de bucurie sfântă și să ne îndreptăm gândul spre Cer, de unde, cu smerență cerem binecuvântarea asupra regelui Ctitor.

Prin fericita deslegare a acestei probleme nimeni nu mai are motiv de rătăcire și îngrijorare. Marele ctitor însuși păcat pe toți. Toți sunt fericiți pentru că toți au învins.

Credința factorilor de răspundere s'a curmat cauza care a dat naștere „intrișării, manifestări de egoism, afecțiuni criticabile personale”, o dorință să devină realitate. Sufletele sunt în toare de liniște și pace, condiție sine qua non pentru orice progres în orice domeniu și cu atât mai vădit în Biserica noastră, însăși împărăția pacii și a binevoirii tre oameni.

Bănățenii, după ce prin grația regi și-au ajuns ținta, trebuie să dea dovadă de cuminenție, de maturitate în gândirea de solidaritate în acțiune. În fața Congresului Național-Bisericesc din București, chemat să aleagă pe episcopul Timișorii, Bănățenii trebuie să se prezinte unitari și solidari, ca un bloc masiv, mând cu hotărâre și demnitate dorind lor de a se trimite pe Scaunul mitropolitan al Banatului, cel puțin acum la începutul Bănățean.

Clipa este prea solemnă, praznicul prea mare, ca să se gândească cineva ne toarne în paharul bucuriei, de se așteptate, picurii amari ai „intrișării desbinării și ai oarbei neuniri.”

Ne place să ne fălim că suntem fericiți. Acum ni se îmbie ocazia cea potrivită — dovedim opiniei publice mănăstii — acest epitet de atâtea ori nizat, exprimă o realitate, spirituală materială, și nu o vorbă goală, ce frizează orgoliul și fudulia.

Urmând pilda Oltenilor, cari au făcut zid în jurul idealului lor, visul nostru a avea pe Scaunul reînnoit dela Timișoara, un Bănățean, va deveni o realitate. Ne vor binecuvânta cei ce au luptat și murit pentru acest ideal, iar ce azi, vom câștiga, alături de frații noștri din celelalte provincii, un loc vrednic în trecutul nostru.

Pr. Gh. Cotoșnă  
prof. Acad. Teol.

## Consfătuiri gospodărești și nu politice

Începând seria marilor adunări, guvernul „Frontului Renașterii Naționale”, în frunte cu d. Gh. Tătărescu, primul ministru, a ținut să descindă, în primul rând, la Cluj, în inima Ardealului.

Ceeace merită să fie cu deosebită subliniat, pe marginea acestui eveniment de mare însemnătate, este faptul că întrunirea n'a fost o întrunire politică, și n'a fost nici măcar o întrunire propriu zisă, ci o consfătuire.

Dar nu o consfătuire, precum erau cele de altădată, nu o consfătuire politică, adică de clan, adică egocentrică și, deci, meschină, ci o consfătuire gospodărească.

Cu un cuvânt, membrii guvernului s'au transportat în Capitala Ardealului nu pentru a cere, ci pentru a se informa, pentru a asculta glasul nevoilor, pentru a da.

Președintele Consiliului de miniștri a lămurit rostul consfătuirii (care va fi urmată de altele, în alte puncte ale țării), în cuvinte sobre liniare, fără înfloriri, ca însăși fața adevărului.

„Sunt aici (a spus d-sa), însoțit de colaboratorii mei, nu pentru a vorbi ci pentru a înfăptui”.

Nu vi se pare — nu aveți certitudinea — că în aceste cuvinte este închis chiar tălcul noii ere în care am intrat prin înțelepciunea Majestății Sale Regelui Carol II?

Cuvântul Domnului Țării este faptă, fiecare gest al Său este pe cât de puțin retoric, pe atât de creator. Sfințicii Lui, guvernanții, nu pot face altceva, decât să-I imite strălucitele sfertări. Fapte prin urmare!

Consfătuiri gospodărești, nu forum-uri politice! Grije de nevoile poporului și nu de cele ale partizanilor! Renașterea Națională, și nu resurrecție politică!

Perspectivii și preocupările politice li-au luat locul, așa dar, perspectiva și preocupările gospodărești.

Guvernării nu sunt astăzi decât primii gospodari ai țării, și titlul acesta poate fi potrivit cu gelozie de orice conștiință românească superioară.



# Cinematografele municipale determină o mare inovație în favorul cinefililor timișoreni

Timișoara devine centru de premiere pentru Ardeal și Banat

Timișoara, 28. — D. Constantin Tănu, noul director al cinematografeor municipale, e un om de spirit, un om de gusturi alese și un bun gospodar: un om de calitate cari fac din d-sa, la cinematografe „the right man in the right place”. O convorbire cu d-sa asupra cinematografeiei în general și asupra mersului cinematografeor municipale în special, nu ni se pare un lucru dezagreabil și lipsit de interes. Întrebăm, deci, în cabinetul d-sale de lucru, întrebare după întrebare asupra acestor chestiuni.

**Cinematograful, arta cea mai internațională, devine instrument de propagandă națională...**

— Se spune — începem noi — că cinematograful este arta cea mai internațională. Ce ne puteți spune, în lumina acestei axiome, despre arta cinematografică din zilele noastre?

— Cred — răspunde popularul Costă — că axioma e numai pe jumătate adevărată. Până la filmul mut, cinematograful era în adevăr o artă internațională. Tendința de propagandă nu prea avea cinematograful mut, nici pe chestiuni naționale, nici pe chestiuni ideologice. În filmul sonor a schimbat radical această situație. Cu mici excepții, despre cari nu putea spune că nici nu contează în producția generală, filmul sonor e deja un instrument de propagandă culturală, națională sau ideologică. Filmul francez, filmul german, filmul rus, în parte și chiar filmul american, poartă pecetea acestei transformări.

E de observat că nu numai filmul a devenit în felul acesta un instrument de propagandă, ci și publicul s'a grupat după preferințele dictate de etnicitatea și de crezul său național și politic. Toți proprietarii de săli de cinematografe pot mărturisii că, în general, germanii abordează dela filmele caselor evreesti. În populația evreiască boicotează și ea în absența producției germane de filme. Fenomenul marchează, evident, o răzărare, pentru că un om cu oarecare cultură nu poate sfida valoarea unei arti distractive sau științifice, pentru simplul fapt că autorul ei aparține unei națiuni pe care în particular n'o agreează.

Și dacă nu se sfidează o carte, nu se poate sfida nici un film, care de multe ori e un produs ce a reclamat ingeniositate și efort de creație mult mai mare decât scrierea unei cărți.

Acest fenomen de boicot exagerat e de altfel, după cum se pare, un fenomen local, pe care nu-l observăm în străinătate. Zilele trecute am avut ocazia unei convorbiri cu d. Motzkus, director general al casei germane de filme „OCR”, care mi-a mărturisit că la Berlin, în diferite teatre, rulează un mare număr de filme franceze și americane. Desigur că pentru cei inițiați nu e un secret că la Paris și Londra situația este aceiasă. Mărturisirea aceasta, arată cât se poate de limpede, că în materie de resentimente și boicot, periferia este întodeauna mai ușor influențabilă și mai sensibilă decât centrul. Să sperăm că psihologia aceasta, care cauzează cinematografele dezagrate fără voința lor, va înceta în curând și la noi.

**Educarea tineretului prin cinematografe**

— Filmul, domnule director, a devenit între timp și un instrument pus în serviciul educării tineretului. Cinematografele comunale fac ceva în direcția aceasta?

— Fac tot ce pot, din inițiativă proprie, și tot ce li se sugerează de factorii competenți în materie. Am rulat, în cadrul spectacolelor străjeresti, filmul „Selavii vieții”, cu subiect din viața școlărească, complectat cu jurnale românești. Am avut cea mai frumoasă satisfacție, când am auzit pe micii străjeri comentând subiectul filmului văzut — și țin să mulțumesc în mod special dl-ului inspector general Sabin Evuțianu și dlui prof. C. Nedelcu, comandantul ținutului străjeresc, pentru concursul și pentru sfaturile ce mi-le-au dat la organizarea spectacolelor străjeresti.

La acest capitol, al educației prin cinematografe, cred că puteți releva și spectacolele permanente pentru armată și premilitari, cărora le prezentăm jurnale și filme de război, inaugurarea mausoleului dela Mărășești, serbările de 10 Mai, etc.

Și tot la acest capitol se pot aminti

spectacolele în curs de organizare în cadrul acțiunii „Muncă și voe bună”, pentru muncitori, tot cu filme educative și din viața muncitorească.

**Cinematografele comunale devin săli de premieră pentru Ardeal și Banat, iar uneori vor fi preferate capitalei**

— Spuneți-ne ceva despre programul actual și de viitor al cinematografeor comunale.

— Ceva despre program, e bine zis, fiindcă după trei luni de activitate la aceste întreprinderi ale municipiului am reușit să pun la punct — cu câtă risipă de energie și uneori de... diplomație! — în primul rând programarea filmelor. Pot anunța acum, ca o satisfacție pentru instituția noastră și ca o surpriză pentru public, că cinematografele comunale vor rula, până la sfârșitul sezonului, crema filmelor existente, și chiar o parte dintre filmele pe cari casele mari le au actualmente în curs de turnare. Și mai pot anunța o surpriză: am stabilit cu casele furnizoare ca în cadrul posibilităților vamale, de cenzură, de primirea negativelor din statele beligerante și altele, să programeze filmele de comun acord în așa fel, ca premierele pentru Ardeal și Banat să fie întotdeauna la Timișoara, ba în unele cazuri chiar înaintea premierelor din capitală.

Am angajat pentru viitor întreaga producție germană de 23 de filme apoi vreo 15 filme franceze și vreo 40 americane. Toată această producție angajată de noi stă în fruntea listei diferitelor case de filme din străinătate.

**Inovații...** — schițăm noi un început de întrebare.

— În materie de inovații — ne întrebăm Costă — eu, ca bun comerciant, mă iau după pretențiile clientului. La insistența unei bune părți a publicului, voi desființa încetul cu încetul pauzele dela mijlocul spectacolului. Nicăieri în lume, — pe continent, în America și chiar în Balcani, — spectatorul, a cărui atenție este ținută în încordare de filmul care rulează, nu este surâzător ca în orașele noastre provinciale de întreru-

perea filmului pentru o pauză de cinci minute. La Receaș și la Gătaia poate că spectatorul nu simte atât de mult imperativul secolului vitezi, dar la Timișoara, care este un oraș prin excelență de oameni ocupați — deci grăbiți — pauzele dela mijlocul filmului sunt anomalii supărătoare, cari nu mai pot dăinui. În schimbul acestei pauze, pe care o suprim fără milă, dau filme bune, la care spectatorul să nu mai simtă nevoia fumării unei țigarete. Pe nimeni nu va supăra lipsa acestei pauze anacronice. Tot ca inovație, ați remarcat desigur că dela 1 Ianuarie încenem spectacolele fixe la orele 5, 7 și 9.15. Aceasta din cauză că suntem grăbiți, tot în interesul publicului: avem la fiecare film unul sau două jurnale, iar după împrejurări și o producție „Silly Symphony” în culori.

**„Apollo” nu-i orowsit...**

— Dar ce face, domnule director, mezinul cinematografeor comunale, „Apollo” din Fabric? Nu-i ținut prea în umora lui „Capitol”?

— De unde!... Și d-ta și alții cari imi pun întrebarea aceasta, uitați că eu sunt prin naștere un „fabruclăr”, adică un copil al cartierului Fabric.

Pot eu tolera să fie orowsit cinematograful cartierului meu de naștere? Mai aies când știu cât de mult iubesc „fabruclării” cinematograful? și când eu insumi în Fabric am văzut primul „bioscop”, adică primul cinematografe?

Nu, nu. Cinema „Apollo” e bine organizat în materie de program. El rulează în continuare filmele mari dela „Capitol”, și va primi în viitor și filme senzaționale proprii, pentru a corespunde gusturilor tuturor categoriilor de spectatori din acest cartier.

De altfel, filme senzaționale vom rula cât de des și la „Capitol”. Actualmente rulăm „Comoara din insula piratilor”, pentru că e greșit să se creadă că filmul senzațional e gustat numai în păturile de nivel intelectual mai scăzut. Ca și romanul senzațional, filmul senzațional e prilejul de destindere al multor intelectuali, și de aceea el nu este deloc nelalocul său nici într-o sală de spectacol dela centru.

**Reclamă cât mai multă**

— Da, cinematograful este arta care are nevoie de mai multă reclamă. Toți antreprenorii de săli de spectacol știu acest lucru, care nu s'a prea luat în seamă la cinematografele municipale în trecut. Caut să corectez această greșală. Pe lângă stâlpii de afisaj, plasăm în Cetate vreo 30 de vitrine cu câte două fotografii, titlul filmului și interpretii din ziua respectivă. Vom spori numărul acestor vitrine până la 120, în tot orașul, iar ziarele vor publica zilnic programul cinematografeor noastre. În curând vom mai primi și o mare reclamă luminoasă, la intrarea grădini de vară a „Capitolului”. Literile albastre ale reclamei vor anunța publicului noaptea filmul și interpretii; literile fiind albe la această reclamă, care este o inovație a dlui ing. Peșteanu dela „Afit”, ele vor fi ușor lizibile și ziua. În materie de jurnale, în fine, — închee d. Const. Tăranu, — cari încă sunt o bună reclamă pentru cinematografe, pentru că un jurnal nou și palpitant echivalează adesea cu un film bun și reabilitează la nevoie un film de calitate mai slabă, suntem bine aprovizionați: rulăm zilnic jurnale românești, ale oficiului național al cinematografeiei, jurnale franceze „Pathé”, jurnale germane „Ufa” și jurnale americane „Fox”. Tot ce-i mai select și mai căutat, la o adicăte...

## COLTUL MODEI

Rochie de după masă din lenaj negru, botezată „Monsieur Loyal.” Centura și decorație „cerisă”, motive brodate. Creație Simone Simonde-Paris.

Turban din crep mauve, fele două capete drapate, formează o eșarpă. Creație Claude St. Cyr-Paris.



## COLȚUL BISERICII

## DUMINECĂ

„Deci, dacă David îl numește Domn, cum este el fiul lui?”

Mat. 22, 45.

În sfânta Evanghelie de astăzi, se pun două mari întrebări, poate cele mai esențiale:

1. „Învățătoriule, care este cea mai mare poruncă din lege?”

2. „Ce credeți voi despre Hristos? Al cui fiu este?”

Prima întrebare este pusă de Saducheii, iar cea de a doua de Isus, aceștia.

Saduchei, căutau sub orice formă să prindă în cuvânt pe Isus, să-l dezarmeze, deoarece influența lui era tot mai mare și tot mai apăsătoare pentru ei.

După ce Isus, le răspunsese la întrebările cu caracter politic, despre dare, apoi la acela de esență civilă-matrimonială, despre familie, și după ce le „astupase gura” se intrunesc în Sinedriu și forțază cele două mari întrebări, a căror răspunsuri, au pus într'adevăr temelia creștinismului.

Saduchei, erau un mic, dar puternic partid patrician, pe vremea lui Isus. Ei mostenesc locurile în Sinedriu, și în virtutea eredității, formau un for conservativ, în lumea evreiască.

Înșiși Romanii, rămân neputincioși față de Saduchei, întrucât Pilat Pontius, nu și-a putut permite a schimba, pe Iosif Caiafa, el a fost silit să-l confir-

me, ca mare preot al națiunii și conducător al marelui sfat, a cărui sentințe civilo-religioase, erau executorii și irevocabile, pentru toți evreii de pretutindeni; doar sentințele capitale, aveau nevoie, de a fi aprobate de Romani, prin guvernatorul respectiv.

Sinedriul, era inaccesibil altora și își exercita puterea chiar asupra priunților și evreilor din alte părți a lumii, de aceea Romanii, ori de câte ori puteau și cu cele mai mari sacrificii, introduceau câte un om al lor, în acest senat.

Fiind clasa stăpânitoare, desigur, că nu le putea rămâne indiferent, oricine ar veni să le răpească, privilegiile și natural că au concentrat toate forțele, ca să-și apere drepturile creditoare asupra celui care propovăduia adâncimea și principiul legii, contra lui: Isus.

Cu mult viclesug, ticluit bine și în fața unei mulțimi, pun întrebarea: „... care este porunca cea mai mare?” Răspunsul este așa de simplu, ca și firea omenească: „Să iubești pe Domnul, Dumnezeuul tău... și pe aproapele... ca pe tine însuși”; iar cea de a doua și marea întrebare, despre ființa lui Isus, are un răspuns tot așa de simplu.

Este Isus fiul lui David? adevărat, din seminție jidovească? Isus spune: „Dacă David îl numește Domn, cum este el fiul lui?”

Pr. Tr. C.

## Progresul științific al Transilvaniei

La Cluj s'a întocmit bilanțul științific al universității pentru o perioadă de 17 ani activitate. Merită să reținem și noi datele, fiindcă ele constituie una dintre contribuțiile cele mai prețioase pentru ridicarea științifică și culturală a Transilvaniei.

În timpul celor 17 ani, Universitatea română din Cluj a dat la lumină un număr de două ori mai mare de lucrări, decât a produs Universitatea maghiară în timpul existenței ei de 45 ani și anume: 14.216 lucrări ale Universității românești, față de 7146 lucrări ale acestei universități maghiare.

Dintre acestea s'au publicat în limbă străină: 3780 lucrări ale Universității românești, față de 1425 publicate de fosta Universitate maghiară.

Colaborarea Universității din Cluj a periodicele publicate în limbă străină, constituie de asemenea unul din meritele de merit. Față de fosta Universitate maghiară, care colabora la 246 periodice, Universitatea română din Cluj își dă contribuția ei științifică la 562 periodice străine.

Această intensă activitate își găsește expresiunea și în faptul că Universitatea clujană redactează peste 20 reviste științifice de specialitate, având un oficiu de editură, care publică în fiecare an un număr însemnat de manuale și lucrări științifice, unanim apreciate de către oamenii de știință din țară și străinătate.

Un mare progres s'a realizat în organizarea interioară a facultăților, prin înmulțirea catedrelor și a institutelor și amplificarea disciplinelor științifice.

Înainte de războiu, facultatea de drept avea 16 catedre. Astăzi are 19, ocupate de profesori titulari cu o vastă activitate didactică și științifică.

Facultatea de medicină dispunea în

1914 numai de 20 catedre. Astăzi are 25, plus 5 conferințe. Dar în afara de înmulțirea catedrelor, s'au creat toc-o dată institutele de bacteriologie, anti-rabic, de radiologie, clinica stomatologică, neurologie, patologie generală experimentală, semiologie medicală, balneologie și un institut de istoria medicinei și farmaciei. Majoritatea institutelor au fost instalate într-o clădire monumentală, construită după ultimele cerințe moderne ale științei.

În era veche, facultatea de litere avea 15 catedre. Astăzi, ea posedă 9 catedre, apoi următoarele institute: de istorie națională, cu un imobil propriu, Muzeul limbii române, cu două imobile proprii, Institutul de psihologie experimentală, Institutul de studii clasice, care încorporează și o pinacotă și Muzeul etnografic.

Facultatea de științe dispunea în vechiul regim de 9 catedre, iar acum are 19 și următoarele institute: Institutul de speologie cu lucrări proprii unice în Europa, Grădina botanică cu un muzeu propriu, două laboratoare de chimie și un observator astronomic.

Progresul este remarcabil și precum vedem în toate direcțiile învățământului superior, atât în domeniul activității științifice, cât și în ce privește multiplicarea mijloacelor de pregătire profesională a studențimii. În istoria învățământului și în evoluția culturală a Transilvaniei, epoca dela război începe este, fără îndoială, cea mai însemnată. Și faptul acesta trebuie menționat cu un sentiment de satisfacție unanimă, pentru că pune în lumină, pe de o parte, sacrificiile statului făcute în vederea dezvoltării universității din Cluj, iar pe de altă parte aptitudinile creatoare ale corpului didactic dela cele patru facultăți.

## Scrisori din Paris

## Exodul operelor de artă

— Dela corespondentul nostru —

PARIS, Ianuarie. — Pentru uzul parizienilor, la „Palais Chaillot”, pe locul vechiului Trocadéro, se află un muzeu, unde sunt strânse copiile marilor monumente de arhitectură ale Franței.

Este și acesta un fel de „ersatz” franțuzesc, o concentrare la îndemână ficăruia a celebrelor opere de artă arhitecturală, împrăștiată în toate unghiurile Franței. Și este oarecum o consolă-re, în momentele de față, când aproape toate frumusețile Parisului sunt acoperite cu saci de nisip, dacă nu cumva sunt transportate departe, în zone mai sigure și mai puțin primejdive de vre-un eventual atac aerian.

Încă înainte de mobilizare, o mare parte din operele de artă, ce-și aveau sediul la Paris, au fost evacuate și puse la adăpost sigur. Într-o scrisoare recentă, am relatat unele aspecte interesante din evacuarea celor trei mii de tablouri ale Luvrului, precum și a unora din statuile celebre, ce-și aveau acolo reședința. Dar aceasta reprezintă numai o mică parte din exodul operelor de artă, care la izbucnirea războiului și-au luat drumul spre meleaguri mai liniștite.

În săptămâna, care a precedat mobilizarea generală, s'a lucrat intens și, cu ajutorul unor imense platforme, s'au demontat principalele vitrouri, prețioase lucrări de artă medievală, ale căror vechi biserici din nord, nord-est și din regiunea pariziană. Astfel, au fost scoase din ferestre și din ogive, vitraliile catedralei din Chartres, socotite cele mai frumoase și mai artistice din lume; deasemeni au fost demontate vitraliile și piesele de artă ale catedralelor din Troyes, Beauvais, Bourges, Amiens, precum și ale celebrei Notre Dame și ale acelei bijuterii de arhitec-

tură, care se cheamă „La Sainte-pelle”, din Paris.

Toate bucățile de sticlă colorată, care au fost numerotate, etichetate și puse în grija în lăzi speciale, de unde, după toate se vor uni, ca dintr'un joier, copii toate vitraliile de artă vor reședa în vechea și întreaga lor splendorie.

În același timp, în preajma izbucnirii războiului, au fost evacuate vreo șutuzeci de muzee din departamentele de Easo Nord, aflătoare în zona de război.

Un efort deosebit a necesitat evacuarea parțială a faimoasei Biblioteci Naționale. Desigur că n'au fost numai milioanele de volume, pe care le cuprinde de cea mai mare bibliotecă a Franței, dar o mare parte, dintre cele mai prețioase, au fost evacuate odată cu celelalte opere de artă. S'a stabilit o procedură a urgenței, o precădere în raport cu valoarea și raritatea. Înaintea mobilizării generale, au fost puse în expediție 60.000 de documente: manuscrise, crise cu „enluminures”, ediții rare, legături vechi cu blazon, etc. După aceea a fost împachetat și expedit departe mentul manuscriselor, care cuprind

124.816 de piese; a urmat Cabinetul de medalii, care numără peste 240.000 piese; în sfârșit, a fost împachetat și expedit Cabinetul de stampe, o colecție de peste trei milioane și jumătate stampe și gravuri.

Se cade, poate, să adăug că la începutul chetării și transportul acestor lucrări de artă n'au lucrat numai funcționarii și conservatorii oficiali, ci au colaborat și conservatorii voluntari și particulari iubitori de artă, societatea amatoare a Luvrului, tinerii studenți dela literatură și belle-arte, etc.

André HATH

## Ținutul Timiș

### reglementează situația a 22 de notari comunitari netrecuți în bugetul ministerului de interne

Timișoara, 28. — În ținutul Timiș, există un număr de 22 de notari cu salarii plătite din bugetele comunelor unde funcționează, deoarece salariile lor n'au putut fi trecute în bugetul de personal al ministerului de interne.

S'a întâmplat însă ca salariile acestor notari să apese prea mult bugetele comunelor unde îndeplinesc serviciul, aceste comune fiind tocmai comunele sărace din ținut. În județul Timiș-Torontal din ținutul nostru avem asemenea cazuri la Omor, Opațița și în alte comune tot atât de sărace, cari în adevăr nu putea suporta aceste sarcini în plus.

Ținutul, trebuind să dea o soluție acestei probleme, a hotărât ca salariile notarilor din categoria de mai sus să se

repartizeze asupra tuturor comunelor din județele cu asemenea cazuri. Suma repartizată pe comune se vor vărsa în ținut, așa încât prin această soluție cei 22 de notari netrecuți în bugetul ministerului de interne vor fi plătiți dela 1 Aprilie 1940, din bugetul ținutului.

Măsura aceasta i s'a părut ținutului cea mai justă și echitabilă, intrucât prin ea se reglementează și situația unor funcționari publici puși într-o situație delicată, și se ușurează și sarcinile unor comune cari nu aveau de a face față obligațiilor de salarizare ale acestor funcționari, din bugetele locale așa destul de grevate de alte sarcini.

4

Februarie

1940

Serata de Bal

Westend

în saloanele „Colosseum”  
(Fabrica de bere)



## AVIZ

Chestura Poliției, Biroul Populației Timișoara aduce la cunoștință proprietarilor de case, chirișilor principali, precum și autorilor cetățenilor Municipiului, că în conformitate cu art. 2 din legea Cărții de Imobil, în caz de subînchirire și în orice alt caz de chirie camere mobilate sau paturi, cât și persoane care găzduiesc fără plată sub orice formă persoane străine de localitate sau chiar din localitate, sunt obligați să-i anunțe la biroul populației în termen de 24 ore. Anunțările se fac cu fișele respective, cari vor fi joacrite în mod citet, corect și cu datele exacte, semnate de proprietar sau chirișul principal.

La depunerea fișelor proprietarii sau chirișii vor prezenta totdeauna cărțile de umbră și actele de identitate ale persoanelor respective.

Pentru cetățenii locali cari își schimbă domiciliul dintr-o stradă în altă, se va prezenta necondiționat buletinele de înscriere, care se va trece imediat noua adresă.

În conformitate cu dispozițiunile legii biroul populației, toți cetățenii, indiferent de vârstă, și dela vârsta de 15 ani împliniți sunt obligați a poseda buletinele de înscriere. Pentru acei cari nu posedă aceste buletine până în prezent, li se acordă încă un termen de o lună spre a le procura. Pentru obținerea buletinelor se cere ca pentru minorii prezentele extrasul de naștere, buletinul de naștere al unuia din părinți, din care să rezulte că domiciliază pe teritoriul orașului după cât e posibil, certificatul de naționalitate.

Pentru persoanele cari au posedat buletine, însă li s'au furat sau pierdut, vor prezenta cerere însoțită de Monitorul Timișului, în care să rezulte că a cerut nulitatea lor și să prezinte mâinile oricui s'ar găsi. Pe lângă cerere Monitor, petiționarul va prezenta și altele de identitate, de stare civilă, cetățenie pentru bărbați militare, etc.

Având în vedere că buletinele de înscriere sunt singurele acte de identitate valabile respectate de toate autoritățile civile și militare și ele având valabilitatea de trei ani, numai dacă posedă vizele anuale. Fără aceste vize buletinele sunt considerate nule și fără valoare și prin urmare ele se confiscă. Purtătorul lor este considerat contravenient și trimis în judecată.

În consecință, buletinele eliberate înainte de anul 1937 sunt expirate, fără valoare și în urma posesorilor lor îndemnați de a le preschimba tot în termen de o lună, iar pentru acele buletine eliberate după data de mai sus, urmează să poarte toate vizele anuale.

Tot cu această ocaziune se aduce la cunoștință cetățenilor că viza anuală pe anul 1939 se va face la biroul populației, începând cu ziua de 1 Februarie și va dura până la data de 1 Iunie 1940.

Pentru toate abaterile dela dispozițiunile de mai sus, se vor aplica sancțiuni severe și pentru a se evita aceste sancțiuni, cetățenii sunt rugați a respecta întocmai dispozițiunile de mai sus.

## Cronica Orăștiei

**Spectacole.** Societatea romilor și a romitelor din Orăștie și Brașov aranjează laza sub conducerea d-lui maestru Borcean Petru, o producțiune teatrală, urmând a da în sala „Centrală”, Sâmbătă, 1 Ian. a. c., al cărui venit este destinat înzestrării armatei.

**Curs de infirmiere.** Filiala societății „Crucea Roșie”, a deschis un curs de infirmiere, pentru dobitoarele de a primi instrucțiunile necesare, în zilele de Marti și Vineri dela 6—8 seara la sala de fete.

**Școlare.** Comitetul școlar dela școala primară de băieți — unde elevii li-se dă o bună educație școlară și profesională — a ales în calitate de președinte al său, pe d. Ioan Lăzăroiu, fost președinte, primcontabil al băncii „Ardeleana” și directorul băilor Geoaană „Dodona”.

## Noul contract colectiv de muncă al muncitorilor dela fabrica „Turul”

Timișoara, 28. — Zilele acestea între fabrica de ghete „Turul” din localitate și cei peste 1000 de angajați ai săi, s'a încheiat un nou contract colectiv de muncă. La tratative, din partea muncitorilor, a luat parte și d. senator Gheorghe Stroe din Cluj.

Prin noua convenție de muncă, muncitorii au obținut importante avantagii.

Astfel, în viitor, salariile se majorează, din 3 în 3 luni, conform cu indexul de scumpete.

Muncitorilor cari lucrează în acord, li se garantează un plus de 26—30% peste salariile obișnuite.

În cazul când lucrătorii cari au peste

10 ani de serviciu sunt concediați, indiferent din ce motive, pe lângă dreptul de preaviz, întreprinderea le va acorda o sumă egală cu 20% din câștigul avut în ultimele 12 luni. Această despăgubire se majorează treptat până la 50%, în cazul când muncitorul are 25 ani de serviciu.

În cazuri de accidente, chiar și atunci când acestea se întâmplă în afară de ateliere sau pe stradă, muncitorii vor primi salariul întreg pe tot timpul boalei.

Am amintit numai câteva din punctele, mai importante, ale noului contract colectiv de muncă, ca să arătăm că sunt și întreprinderi cari arată mai multă înțelegere față de angajați.

## Garda Națională F. R. N. din Sâmbăteni-Arad la lucru

Arad, 28. — Garda Națională F. R. N. din Sâmbăteni, județul Arad, încă dela înființarea sa, a dat dovadă de înțelegerea rosturilor sale, muncind din răspundere în toate direcțiile unde s'a simțit nevoia. Așa a fost dusă acțiunea pentru ajutorarea familiilor concentraților săraci, distribuirea de grâu, haine etc. pentru familiile și copiii săraci.

Mai nou, s'au confecționat, la îndemnul membrilor G. N. și cu concursul d-nei Livia notar Ciocina, 27 perechi ciorapi, 9 perechi mănuși, 8 flanelle, 10 fulare etc. pentru soldații concentrați, obiecte cari au fost predate destinatarilor, parte

prin pretură, parte prin G. N. de plasă.

Pe această cale, aducem mulțumiri publice d-nei Ciocina, pentru ajutorul prețios dat cu ocazia confecționării obiectelor arătate mai sus.

Tot G. N. din Sâmbăteni a subscris până în prezent bonuri pentru înzestrarea armatei în valoare de 36.000 lei. Această constituie o sumă frumoasă, având în vedere posibilitățile materiale ale subscriitorilor.

Iar aceasta numai ca început, căci sunt în curs de confecționare alte efecte și alte subscrieri de bonuri.

## Adunarea generală a breslei muncitorilor din industria textilă și îmbrăcăminte

Timișoara, 28. — Bresla muncitorilor din industrie textile și îmbrăcăminte, și-a ținut ieri adunarea generală în sala cea mare a fabricii de bere din localitate. Au luat parte un mare număr de muncitori și muncitoare.

Adunarea a fost prezidată de d. Iacob Heckler, președintele breslei, asistat fiind de d-nii: senator Stroe-Cluj și Sava Strențgaru.

După deschiderea adunării de către d. Iacob Heckler, a luat cuvântul d. Sava Strențgaru care a vorbit despre starea materială și morală a muncitorilor din industria textilă. D-sa a accentuat că starea morală este în funcție de cea materială și că prima grijă a breslei este să ridice starea materială ca să întărească moralul muncitorimii. A încheiat chemând muncitorimea să se strângă unită în jurul breslei.

D. senator Gh. Stroe, printr-o frumoasă cuvântare, a adresat muncitorilor și muncitoarelor un calduros apel de a contribui fiecare la împrumutul de înzestrare al armatei. D-sa a accentuat că aceasta este o datorie a fiecărui cetățean, ca să ajutăm armata, care ne apără și nu numai avutul, dar și dreptul la muncă și la pâine.

S'a ales apoi un nou comitet după cum urmează:

**Titulari:** Zerin Valeriu, Razga Carol, Roșu Alexandru, Marcovici Ioan, Tautzenberger Adam, Izoo Alexandru, Heckler Iacob, Rech Petru, Hutziaș N., Acs Santa Geza, Pavlici Francisc, Augustin Nicolae, Balint Nicolae, Lampin Pavel, Schlehta Ioan. — **Supleanți:** Lucreția Marian, Entner Ema, Schneider Ioan, Iovanovici Agata, Marossy Ernest, Kovetz Ștefan și Levai Ștefan. — **Comisia de cenzori:** Balaban Ioan, Dăescu Iosif, Geroffy Desideriu și Jäger Adam, iar **contabil expert,** d. Iordana Eftimiu. Săptăm.

anși în comisia de cenzori: Lucreția Nistor, Stiljer Anton și Erdelean Francisc.

La sfârșit, adunarea a votat expedierea unor telegrame omagiale M. Sale Regelui Carol II și d-lui ministru Mihail Ralea.

## Programul cinematografului „Capitol” până la 1 Martie 1940

1. FEMEIA DICTEAZA cu: Lillian Harvey, Willy Fritsch, Leo Slezak.  
2. SUPREMA JERTFA cu: Olivia de Haviland.

3. RASPUTIN cu: Harry Baur.  
4. CANTECUL DEȘERTULUI cu: Zarah Leander.

5. BRIGADA NORDULUI (tehnicolor) cu: Dick Foran.

6. FATA BATRÂNĂ cu: Bette Davis.

7. AMANȚII cu: Charles Boyer, Irenne Dunn.

8. MUTTERLIED cu: Benjamins Gagli, Hans Moser, Maria Ciobotaru.

9. INIMA UNEI REGINE cu: Zarah Leander.

10. VOIAJ DE NUNTA IN TREI cu: Paul Hörbiger, Theo Lingner.

11. LA PASSIONATA cu: Viviane Romance.

12. INGER CU PACAT (ultimul film al răposatei Adele Sandrock.)

13. CAPCANA cu: Maurice Chevalier.

14. LUNA PLINĂ cu: Jeanette MacDonald, Nelson Eddy.

15. DOAMNA ȘI COW-BOYUL cu: Gary Cooper, Marle Oberon.

16. ZENOBIA.

17. STAN ȘI BRAN.

MARTI 30 IANUARIE

LA TEATRUL COMUNAL

## Turneu Jubiliar

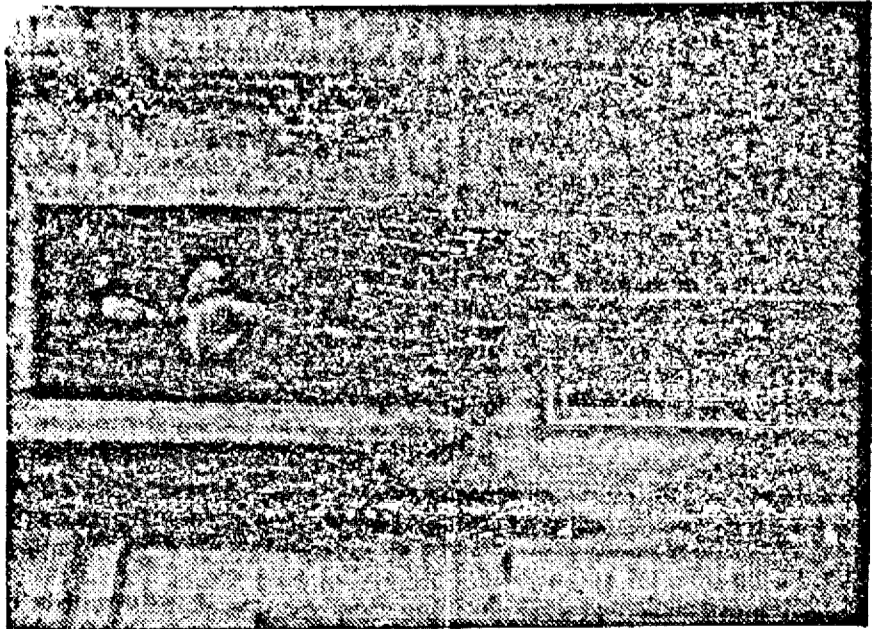
al celebrei comedii de I. L. Caragiale

## „O scrisoare pierdută”

cuarii artiști ai Teatrului Național: S. Mărculescu, A. Pop Marțian, Mircea Peța, N. Săvulescu, Elvira Godeanu, I. Ulmeni, A. Amigdală și C. Morțun.

## Azi la Capitol:

## Comoara din Insula Piraților



Mare film senzational cu aventuri extraordinare în 2 serii

# Contribuția Banatului la renașterea noastră cultural-națională

## 1. Paul Iorgovici

Cartea, în care autorul susținea au-  
Daciei, afirmând cu curaj și cu legiti-  
mă mândrie că suntem urmașii direcți  
ai coloniștilor aduși de Traian aici, deci  
cu mult anteriori invaziei ungurești, —  
fu pricină de mari supărări și neajun-  
suri pentru Iorgoviciu. El fu denunțat  
autorităților de ungurul Zsiday, înpro-  
cesuat și interzis la Timișoara. În  
timpul detenției, criminali, a căror iden-  
titate n'a putut fi descoperită, i-au dat  
foc prețioasei sale biblioteci, aruncân-  
du-i împreună cu cărțile și manuscrisele  
și însemnările făcute în peregrinările  
sale prin Europa. După ce scapă din în-  
chisoare, episcopul Sacabent îl reînțe-  
grează în postul său de profesor, dând  
astfel o nouă dovadă a sentimentelor  
sale filo-române, deoarece este inadmi-  
sibil ca Iorgovici să-și fi putut relua  
activitatea la o școală patronată de  
episcop, neste carul acestuia.

Dacă insistențele denuse de vlădica  
Iosif pe lângă Iorgoviciu, pentru a-l de-  
termina să vină la Vârșet, ar putea fi  
interpretate ca abilitate diplomatică.  
cu scopul de a-l face înfocșor intereselor  
sârbești, bunăvoința și prietenia  
arătată lui Iorgoviciu și înainte și după  
furtuna deslăntită împotriva acestuia,  
nu se pot răstălmăci. Bunăvoința Vlădi-  
cii se manifestă și față de familia lui  
Paul, căci probabil tot el propune, pen-  
tru decorare cu medalia de aur și pe  
păr. Marcu și pe fratele lui Paul, pe  
preotul Ion Iorgoviciu. Cât timp a  
mai păstrorit acest Vlădică (până la  
1806) omenos și de înaltă cultură, Ior-  
goviciu și-a putut vedea de lucrul său.  
Nu ne gândim desigur să atribuim ace-  
leași sentimente și anturajului Vlădicii,  
cancelariei și consistorului printre ai  
căror membri, Stratimirovici, neîmpă-  
catul nostru dușman, își va fi avut cu  
siguranță oamenii săi.

Istoricul din Vârșet, Millecker B.,  
afirmă că și urmașul vlădicii Iosif, epi-  
scopul Petru Ioanovici de Vidac, ar fi  
fost animat de aceleași sentimente față  
de Iorgoviciu ca și înaintașul său, lucru  
cam de greu de crezut, deoarece Stra-  
timirovici n'ar fi ales în scaun un al  
doilea Șacabent. Dealtfel lipsesc și pro-  
bele cari ne-ar putea convinge.

Afară de *Observații* Iorgoviciu mai  
avea în curs de pregătire și un dictionar  
în patru limbi, un fel de lexicon ca  
cel dela Buda, ars împreună cu celelalte  
cărți și manuscrise. El reia dela capăt  
munca pentru alcătuirea lexiconului  
său, despre care se afirmă că ar consti-  
tui temeiul celui budan, iar prietenilor  
cari îl sfătuiau să renunțe la acest plan  
al său, care-i turba pe Unguri și pe  
Sârbi, el le răspunde: „Nu pot, căci ar-  
doarea ce nutresc în sânul meu pentru  
propunerea (binele) națiunii mele, mă  
indeamnă necontent să întrebunțez  
toate puterile mele întru realizarea a-  
cestei dorințe”. În consecință lucră mai  
departe, până ce într-o zi, în 21 Martie  
1808, o moarte fulgerătoare îl doboară,  
după numai două zile de suferințe cum-  
plite. Se plângea de dureri în pânțele și  
leacurile administrate de medicul  
Kleinhapel, i-au agravat încă starea,  
grăbindu-i sfârșitul.

Cu puțin înainte de a cădea la pat,  
Iorgovici a fost înștiințat de un prieten  
din Viena despre apropiata numire ca  
director al școalelor naționale la Caran-  
sebeș, în urma stăruințelor vărului și  
prietenului său, prota Ion Tomiciu, îm-  
preună cu prota Logojului, St. Atana-  
sievi. Moartea lui Iorgoviciu izbi pu-  
ternic pe luptătorii rămași și paraliză  
pe timp de câțiva ani acțiunea atât de  
frumos condusă, de a așeza un român  
la postul de comandă al învățământului  
românesc.

Este de crezut ca Paul Iorgoviciu să  
fi avut și alte opere afară de *Observa-  
țiile* publicate și de Glosa: ul numai în

parte terminat, ele însă vor rămâne  
probabil pentru totdeauna necunoscute,  
lăsământul său irosindu-se. *Observații-  
le* sunt studiate amanunțit și comentate  
cu competență și înțelegere de d. prof.  
pens. dr. Steian Pop în Foaia Diace-  
zană din 1922. D. prof. Traian Topliceanu  
adună și publică în broșura d-sale, *Paul  
Iorgovici*, apărută în 1932 în Timișoara  
tonționismul neamului său pe pământul  
ra. afară de datele biografice cunoscute  
până acum și câteva fragmente din *Ob-  
servații*. Meritul cel mare al autorului  
*Observațiilor* este acela, de a fi indicat  
cel dintâiu calea cea bună de urmat, în  
vederea îmbogățirii limbii noastre lit-  
terare prin derivare și compunere. A  
fixat deasemenea principiul adoptat  
mai târziu și de E. Rădulescu, — un  
mare admirator al lui P. Iorgoviciu, ale  
cărui povești limbistice și le-a însușit în  
bună parte și le-a urmat, — mai ales  
cele preconizate de Iorgoviciu cu privi-  
re la introducerea neologismelor în lim-  
ba literară. „El este” — zice d. prof.  
Pop, — „citorul forma al limbii litera-  
re și unitare, alătura de Corei și  
Antim Ivireanu, citorii materiali ai a-  
cestei limbi.”

Pe lângă activitatea sa științifică,  
Iorgoviciu a mai desfășurat și una mult  
mai importantă, chiar prodigioasă de  
apostol, de propovăduitor prin graiu  
viu al surletului românesc. În calitate  
de profesor la școala gramaticală, —  
un fel de gimnaziu, — patronat de spi-  
ritul larg și înțelegător al vlădicii Iosif.  
Câtă asanare și sub acest raport, —  
ca și sub acela al vieții lor scurte, zbu-  
ciunute! — cu activitatea nareului apo-  
stol ardelean Gh. Lazăr! Amândoi lasă  
în urma lor extrem de puțin ca slova  
scrisă, aprind însă prin cuvântul lor viu  
focul nestins al conștiinței naționale în  
suferințele multămii.

Nu cunoaștem precis numărul anilor  
cât i-a fost îngăduit să activeze ca pro-  
fesor (de Latină!). Știm însă că școala  
a avut 80 elevi în 1805, printre care de-  
sigur foarte mulți Români. — școala fu-  
sesse doar chemată la viață tocmai de  
nevoile și lipsurile pregătirii pentru  
preoție, iar satele din aretul Vârșetului  
sunt, — și erau și atunci, — în propor-  
ție de cel puțin 60—70 la sută româ-  
nești. Cunoaștem în câtva și spiritul ro-

mănesc al conducătorilor satelor din  
acea regiune a Banatului în prima ju-  
mătate a sec. XIX. și cunoaștem dease-  
nenea mai ales surletul luminos, pară  
vie de românitate, ca și îndrăzneala care  
nu vrea să știe de obstacole, dar mai  
mult încă ne e cunoscută *hotărrea ne-  
clintită, îndărătă de a-și sluji nea-  
mul cu toate puterile*, a mareului bănă-  
țean, care a fost Paul Iorgoviciu. N'a  
tost ispită, dar nici putere care să-l  
abată urumul său.

Dealtfel, școala, pentru care vredni-  
cul de românescă pomenire, vlădica  
Iosif a avut „*nenumărate supărări*”,  
numai fiindcă a ținut să înființeze în  
Vârșet „scaun științelor spre lumina-  
rea minții tinerilor, fără uitare (con-  
siderare) la Nație sau Religie”, — n'a  
avut parte de o prea lângă viață înfiin-  
țată în 1790 de vlădica Iosif, ea a func-  
ționat la început cu doi profesori. Paul  
Iorgoviciu fusese ales în 1802 de consi-  
liul orășănesc, din care făcea și el par-  
te. Școala a fost suprimată în 1819 de  
locotenenta alică din Timișoara, ace-  
eași care suprimă în acelaș an și  
postul de director al școalelor naționa-  
le, din Caransebeș. C. coincidență su-  
spectă și nu credem să greșim, afir-  
mând că „*supărările nenumărate*” ale  
părintelui episcop Șacabent, închiderea  
școlii din Vârșet (într-o vreme când  
Sârbi sunt copii răsfățați ai curții vie-  
neze), precum și sistarea postului de  
director din Caransebeș sunt trei sfoci  
mișcate de aceeași mână tare, a lui  
Stratimirovici, de teama *trezirii Români-  
lor*.

Măsuri zadarnice, deși teama era mo-  
tivată. Sămânța aruncată de martirul  
Paul Iorgoviciu, n'a mai putut fi stârpi-  
tă. Trezirea conștiinței românești și-a  
urmat calea sa, marcată de profesora-  
tul lui Șaguna, a lui Nic. Tincu-Velea,  
a lui Ignatie Vuia și a altora, cari vor  
mai trebui pomeniți de acum înainte.

Nic. Tomiciu.

### Note la partea V.

- 1) Dr. Ștefan Pop: Primii gramatici bă-  
nățeni. X. Familia Iorgoviciu, Foaia Diace-  
zană, No. 28 din 1922.
- 2) Prof. Tr. Topliceanu, op. c. p. 12.
- 3) Dr. Ștefan Pop, op. c.
- 4) Tr. Topliceanu, op. c. p. 13.

## Oiensiua culturală în plasa Orăștie și Geoagiu

Orăștie, 28. — În conformitate cu dis-  
pozițiunile d-lui prefect colonel C. B e n-  
g l i u, în comunele din jud. Hunedoara  
acțiunea culturală se desfășoară în mod  
sistematic și cu folos.

Până în prezent s'au ținut conferin-  
țe: în ziua de 7 Ianuarie a. c. în comu-  
nele Berin—Orăștie, de către d. notar  
Victor Leucean din cercul Orăștie și în  
Balșa—Geoagiu de către preotul ortod-  
dox din Balșa, despre păstrarea ordinii  
în stat și îndatoririle cetățenilor, con-  
centrări, rechiziții etc.; în ziua de 21  
Ianuarie a conferențiat în comuna Cu-  
gir d. primpretor Dr. Ioan Andreicuț—  
Orăștie și în comuna Geoagiu d. ing.  
Ioan Brătescu, șeful Ocolului Agricol  
—Orăștie, despre muncile agricole, re-  
coltă etc.

În ziua de 24 Ian. au conferențiat  
despre marele act al Unirii Principate-  
lor Române etc. d. primpretor Dr. Ni-  
colae Popa în comuna Băcăiniți—Geo-  
gin și în comuna Vinerea—Orăștie d.  
notar George Văleanu, iar în ziua de 28  
Ian. va conferenția despre sănătatea  
poporului, în ziua de 28 Ian. d. notar  
Bucur Secărea—Geoagiu în comuna Po-

bălna și d. primpretor Dr. Ioan Andrei-  
cuț în comuna Șibot—Orăștie.

În zilele de 24 și 28 Ian. notarii co-  
munali vor ținea conferințe despre su-  
biectul sus amintit, fiecare în comunele  
de reședință notarială.

— *Inspecție administrativă.* D. prim-  
pretor Dr. Ioan Andreicuț a început in-  
spectarea cancelariilor comunale și ve-  
rificarea conturilor de gestiune din pla-  
sa Orăștie, dând în calitate de șef al  
plășii îndrumările necesare la buna  
funcționare a ad-țiiilor comunale, luând  
contact personal cu toți intelectualii sa-  
telor pentru promovarea intereselor  
obștești.

**De 35 ani**

**Mobilele Siebold**

sunt cele mai bune investiții de bani.

TIM ȘOARA II. Str. Telegrafului 22.  
Expoziția permanentă la Piața Unirii 14.

## Sezătoarea revistei „Universul Literar” la Lugoj

Lugoj. — Din inițiativa „Astrii  
nățene”, despărțământul Lugoj,  
avea loc, în ziua de 10 Februarie a. c.  
ora 17, în teatrul „Traian Grozăvescu”  
din Lugoj, o frumoasă și selectă se-  
zătoare literară-artistică a revistei, cu o  
laborare mai multor scriitori din Banat  
și a societăților corale și muzicale  
din Lugoj.

Această sezătoare — la care este  
vitata întreaga intelectualitate română  
din Banat și de aiurea — va fi ținută  
sub patronajul d-lui General al Diviziei  
Gr. Georgescu, al d-lui Prefect Col. C.  
P. Boitan și al Astrei Bănățene și  
avea următorul program: Conferința  
scriitorului Dan Botta, citirea scrierilor  
lor din operele lor, cântece naționale  
executate de corurile „I. Vidu”, „Jure  
și Progresul”, cântece bănățenești, ap-  
tate de solista: D-na Ana Niculescu,  
acomp. la pian de d-șoara Costa, și  
fine, admirabilele „poșovăici” (dans  
naționale bănățenești) ale borloveni-  
cari au stors prin neegalatele lor  
stații artistice, cu ocazia marilor și fi-  
moaselor serbări ale „Astrii Bănă-  
țene”, ținute în Lugoj la 24 și 25 Ian.  
1939, admirația tuturor participanților.

D. Dr. Aurel E. Peteanu, președinte  
„Astrii Bănățene, despărțământul Lu-  
goj, inițiatorul și sufletul acestei fa-  
moase manifestări românești, având  
după multe obstacole, posibilitatea de a  
fixeze definitiv data sezătorii pentru  
ziua de 10 Februarie a. c., s'a adresat  
mai nou, d-lor președinți ai „Astrii Bănă-  
țene” și Altarului Cărții din Timișoara,  
ca celor mai competenți reprezentanți  
stăruitor, să delege, cu posibilă urgență,  
— ținând o sețință de-a Comitetului  
lui, — pe scriitorii cari, reprezentând  
societatea condusă de d-lor, vor par-  
ta la această sezătoare, în nume  
scriitorilor români din Banat.

Făcând această comunicare imp-  
tantă, ținem să vestejim, după cuvi-  
nță, gestul lipsit cu totul de orice ten-  
de delicatete și de sinceritate al ac-  
ra, cari, fără scrupul de conștiință, s'  
încumetat să publice neadevăruri  
unele ziare, afirmând că s'ar fi făcut  
vitări de preferință la această seză-  
re, inducând astfel, opinia publică în  
eroare.

Organizatorii lugojeni ai sezăto-  
rii n'au făcut, până'n prezent, nici o in-  
tație, n'au întocmit nici o listă a scri-  
rilor din Banat, nefiind încă sigur  
pul tinerii sezătorii.

În consecință, Lugojul, iubitor  
de armonii și de oaspeți cu  
flete senine, de elită, va fi foarte  
cit, dacă în ziua de 10 Februarie a. c.  
vor răspunde la această invitație  
se face acum, prin ziarul „Dacia”,  
mai mulți intelectuali români din Ti-  
șoara, participând la sezătoare, ca  
peti, iar aleșii și entuziaștii scriitorilor  
delegați, după merit, de societățile, Lo-  
sectiile literare, cărora aparțin, în  
partea activă cu opere (poezii sau  
ză) cât mai succese.

### Convocare

Noi parohul bisericii din parohia  
șoara-Elisabetin eparhia Timișoarei în  
meul ordinului circular No. 156  
convocăm Adunarea Parohială Electivă  
din susnumita parohie pe ziua de  
Februarie anul 1940 la ora 11 a. m.  
Adunarea se va ține îndată după ofi-  
rea Sfintei Liturghii în localul Școalei  
Primare No. 6 din Piața Lahovari  
va ocupa numai cu alegerea alor 2  
brii mireni în adunarea Eparhială a  
mișoarei, fără ca să mai discute și  
chestiuni.

Corneliu Vuia  
paroh, preș. adun.



# Viitorul Suediei depinde de viitorul Finlandei

Un interview al d-lui Gunther, ministrul de externe suedez

Londra, 28 (Rador.) — „Daily Telegraph” publică un interview, acordat de d. Gunther, ministrul de externe al Suediei. D. Gunther declară că Suedia se găsește în aceeași situație ca și Finlanda. De aceea Suedia este de părere că trebuie să se facă tot ce este posibil spre a se veni în ajutorul Finlandei. Viitorul Suediei depinde în mare măsură de viitorul Finlandei. Ministrul suedez a relevat că Finlanda se bucură de simpatia a numeroase țări, care i-au și trimis ajutoare. Această ajutorare internațională, reprezintă un factor care ne îngăduie să

păstrăm speranța în restaurarea ordinii internaționale, dorită de toate popoarele.

Țările nordice fac toate eforturile pentru a menține neutralitatea și independența lor. Ele sunt strâns solidare în acțiunile lor. Colaborarea nordică n'a avut niciodată o semnificație militară. Azi se aplică mai ales la schimbul de produse între neutri și țările nordice.

În încheiere, d. Gunther a spus: Conflictul dintre Finlanda și puternicul său vecin dela răsărit, a mișcat profund opinia publică suedeză.

# Cum a fost torpilat vasul suedez „Sonya”

Echipajul a fost cules de un vas englez de pescuit

Londra, 28 (Rador.) — Cinci zile și cinci nopți, echipajul vaporului suedez „Sonya”, a suferit ger și foame, navigând în două bărci salvate. „Sonya” fusese oprit de un submarin german al cărui comandant s'a urcat pe bord și a cerut căpitanului să semneze un document din care rezultă că „Sonya” ar fi transportat mărfuri de contrabandă de război. Căpitanul vaporului „Sonya” a refuzat să semneze. Vasul său a fost

apoi torpilat de submarinul german iar echipajul părăsit în largul mării. Vaporul „Sonya” venea dela Newyork la Rotterdam. După ultimele știri, reiese că 13 oameni din echipaj, despre care nu se mai știa nimic, întrucât a doua barcă de salvare în care se aflau era considerată pierdută, au fost luați pe bordul vasului de pescuit englez „Lodden”, care a sosit în portul irlandez.

# Atacuri violente

la adresa Angliei în presa japoneză, Răspunsul britanic la protestul japonez a fost remis

Roma, 28 (Rador.) — Agenția Steiani anunță, din Londra, că răspunsul britanic la protestul japonez contra incidentului „Asama” a fost trimis. Răspunsul are un caracter explicativ și e formulat în termeni concilianți.

Din Tokio se anunță că presa japoneză

publică noi atacuri violente la adresa Angliei, considerând incidentul ca o ofensă adusă prestigiului Japoniei. Recentele manifestații din capitala Japoniei ar fi luat aspecte grave ca și acelea care au avut loc cu prilejul incidentelor dela Tsientsin.

# Scrisori din Londra

# Redresarea comerțului exterior

Corespondență particulară

Londra, Ianuarie. — Cu toate dificultățile survenite prin începerea ostilităților, comerțul exterior al Mării Britanice cunoaște acum o activitate aproape normală. Adevărul ne obligă să remarcăm, că în primele două luni de război, activitatea s'a resimțit de pe urma lui, iar, astăzi, economia engleză se poate considera adaptată vremii de război și integrată unui ritm normal economie.

În această direcție, au avut și o mare influență scufundările atât de frecvente în primele două luni de război. Nesiguranta transporturilor a adus o oarecare perturbare în comerțul Angliei, perturbare, care, din fericire, a dispărut azi, datorită măsurilor luate de amirala engleză, pentru securitatea transporturilor pe apă.

Într-o recentă publicație, „Board of Trade” prezintă cifrele comerțului exterior al Mării Britaniei pe luna Noemvrie. Cifrele importului și exportului englez pe luna Noemvrie 1939 sunt puse în comparație cu aceiași lună din anul 1938. Astfel, în luna Noemvrie 1939, Anglia a importat mărfuri pentru su-

ma de 83,937.000 lire sterline, față de 77,974.000 lire sterline pentru mărfuri importate în Noemvrie 1938. Deci o mărire a importului cu 8%. În privința exportului, cifrele sunt acestea: Exportul pe luna Noemvrie 1939 este de 37.360.000 lire sterline, față de un export în valoare de 42.923.000 lire sterline, în luna Noemvrie 1938. Deci o micșorare a exportului de 13%.

După cum se vede din cifrele de mai sus, se constată, față de aceeași perioadă din anul trecut, o micșorare a exportului și o mărire a importului, ambele fără mare importanță. Nu mai puțin însă un dezechilibru al balanței comerțului exterior. Dar unde aceste cifre sunt încurajatoare este când sunt comparate cu cifrele comerțului exterior englez din primele două luni de război, Septembrie și Octombrie. Dacă se adună totalul importului englez pe Septembrie, Octombrie și Noemvrie 1939, se obține suma de 195.753.000 lire sterline, care comparat cu totalul aceluiași luni din anul 1938 — 232.046.000 lire sterline —, ne dă o scădere a importului de

16%. În privința exportului, scăderea este și mai mare. Astfel în Septembrie, Octombrie și Noemvrie 1939 avem un export în valoare exportului din aceeași perioadă a anului 1938. Ceiace arată o scădere de 32% a exportului englez.

Desigur că o comparație exactă nu se poate face, deoarece o lună nu poate fi comparată cu alta, într'un sezon lucrându-se mai mult, într'altul mai puțin. Apoi, mărfurile s'au mai scumpit, față de anul trecut, transportul deosemeni, asigurările asijderi, lira sterlină a mai scăzut față de cursul din anul trecut. Sunt deci o seamă de condiții, care nu fac posibilă o justă comparație cu precedentele perioade de pace.

Nu mai puțin, însă cifrele comerțului exterior al Mării Britaniei pe luna Noemvrie arată o importantă creștere a schimbului cu străinătatea și o însemnată intensificare, față de primele luni de război. Bilanțul, pe care îl va publica „Board of Trade” pe luna Decembrie ne va da mai juate și mai precise posibilități de apreciere.

J. B. GARRIGUE



# Un nou concurs

În vederea ridicării monumentului lui Armand Călinescu

București, 28. (SIR) — Juriul pentru judecarea proiectelor prezentate la concurs, în vederea ridicării monumentului lui Armand Călinescu, s'a întrunit ieri în sălile Salonului Oficial, sub președinția d-lui Nistor, ministrul artelor.

După examinarea tuturor proiectelor, juriul a constatat că niciunul nu întrunește

toate condițiile trebuitoare pentru executarea monumentului. Juriul și-a rezervat deci dreptul de a publica un al doilea concurs, în condiții ce se vor stabili ulterior. Totuși s'au acordat recompense în valoare de lei 365.000 și mențiuni pentru mai multe proiecte.

# Cafeaua se falsifică

Rezultatul unor descinderi ale organelor sanitare, la magazinele din București

București, 28. (SIR) — Ministerul Sănătății primind reclamațiuni că la magazine se falsifică pe scară întinsă cafeaua, a dat dispozițiuni organelor sanitare să facă descinderi.

Serviciul sanitar al Capitalei, luând 314

probe de cafea, a găsit 214 probe rețențate și peste o sută falsificate. S'au luat apoi alte probe și cercetările continuă. — Comercianții găsiți că falsificau cafeaua, au fost amendați cu câte 20.000 lei. Descinderi fac și organele sanitare din toată țara.

# Comisia pentru fixarea salariilor minimale în ținutul Timiș

Timișoara, 28. — Ministerul Muncii a numit comisiunile pentru fixarea sa-

lariilor minimale. Conform legii, aceste comisiuni se compun din câte 3 reprezentanți ai elementului patronal și 3 ai elementului salariat. Reprezentanții patronali și salariați, vor fi de câte 2 din partea industriei și câte unul din partea comerțului. Fiecare membru va avea câte un supleant, care să-l înlocuiască în cazuri extreme.

Pentru ținutul Timiș, a fost numită următoarea comisie: Președinte: d. Ilie N. Lungulescu, primpreședintele Curții de Apel din localitate; membrii în comisie titulari din partea patronilor, d-nii: ing. C. Beșu, Stan Tudor reprezentând industria și dr. C. Bojincă reprezentând comerțul; supleanții d-nii: ing. Tr. Ionescu, col. Victor Negrea și Iosif I. Henz; membrii titulari din partea salariaților, d-nii: Simion Gârboveanu, senator Petru Mihăilă, pentru industrie și D. Popovici pentru comerț; supleanții d-nii: D. Sava, Dănilă Ciortuș și Nicolici Svetislav.

Comisia se consideră constituită și în funcțiune și va interveni în toate cazurile când va fi solicitată.

# 188 de morți în urma scufundării distrugătoare a orului „Exmouth”

Londra, 28 (Rador.) — Amiralitatea engleză a dat azi publicității lista ofițerilor și marinarilor de pe distrugătorul englez „Exmouth”, morți cu prilejul scufundării acestui vas. Lista cuprinde 15 nume de ofițeri și 173 nume de marinari.

## Delegații sindicatelor hidraulice din Ardeal și Banat

### au căzut de acord asupra principiilor noului legi de organizare a sindicatelor

Timișoara, 28. — Delegații sindicatelor hidraulice din Ardeal și Banat s'au întrunit Sâmbătă înainte de masă, în localitatea Timiș-Bega din Timișoara, pentru a cădea de acord asupra principiilor noului proiect de lege pentru funcționarea acestor sindicate, în conformitate cu cele discutate deunăzi în conferința gospodărească dela Cluj, prezidată de d. primministru Gh. Tătărescu.

Conferința delegațiilor sindicatelor hidraulice a fost prezidată de d. dr. Coriolan Băran, fost ministru, primar al municipiului Timișoara și președinte al sindicatului Timiș-Bega.

La consfătuire au participat: d. Pușcaș, delegat al sindicatului „Eced” din Satu Mare, d. Greavu, delegat al sindicatului Crișul negru dela Salonta și alți proprietari interesați a avea o mai bună

lege de funcționare a sindicatelor hidraulice.

Delegații prezenți au căzut de acord asupra necesității unei autonomii cât de largi a sindicatelor. De asemenea au fost de acord ca toate drepturile adunărilor generale ale Sindicatelor hidraulice să fie trecute, prin viitoarea lege de organizare, asupra rezidenților regali de ținuturi.

În cadrul noului legi de organizare, în conformitate cu principiile stabilite la consfătuirea de Sâmbătă dimineața, sindicatele vor primi o mai mare elasticitate în gospodărirea intereselor membrilor lor și își vor asigura o acțiune de îndigui și desecări mai promptă și mai rapidă.

Noul proiect de lege va fi prezentat, de d. dr. Coriolan Băran, în cursul săptămânii viitoare, ministerului lucrărilor publice pentru aprobare.

## Prețul medicamentelor s'a urcat cu 50 la sută, iar al pansamentelor cu 20 la sută

Timișoara, 28. — Ministerul sănătății publice a admis, o urcare de 50 la sută la tariful oficial al farmaciștilor pentru medicamente și o urcare de 20 la sută pentru pansamente.

Sunt inexacte, deci, svonorile că medicamentele și pansamentele s'ar fi urcat în mod general cu 300 la sută. Farmaciștii au făcut mai demult demersuri pentru o urcare mai sensibilă a medicamentelor și a

pansamentelor — invocând schimbarea situației generale din ultimul timp — dar ministerul nu și-a însușit punctul lor de vedere, ci a admis numai urcările arătate mai sus, apreciate ca normale și echitabile.

Farmaciștii cari vor vinde medicamente sau pansamente peste prețurile de până acum, majorate cu 50, respectiv cu 20 la sută, cad sub prevederile legii speciei și sunt pasibili de rigorile acestei legi.

## Clădirea internatului evreesc a fost trecută în patrimoniul Camerei de comerț din Timișoara

Timișoara, 28. — Se știe că edificiul în care se adăpostește încă internatul liceului evreesc din localitate, a fost construit de către Soc. „Lloyd”, dizolvată în cursul anului expirat când toată averea a fost trecută în patrimoniul Camerei de comerț și industrie.

Nu tot așa s'a întâmplat și cu edificiul sus-zisului internat din Bulev. C. Diaconovici-Loga No. 3, care valorează aproximativ 6 milioane lei. Și aceasta din motivul că imobilul a fost înscris în Cartea Funduară pe numele Comunității evrești.

Camera de comerț și industrie, prin conducerea sa, după ce a preluat averea fostei Soc. „Lloyd”, precum și inventariul și instalațiunile din clădirea internatului, a continuat acțiunea, perfect îndreptățită, de a intra și în posesiunea edificiului. Acțiunea s'a soldat cu câștigarea deplină a cauzei.

siunea edificiului. Acțiunea s'a soldat cu câștigarea deplină a cauzei.

Astfel se face că prin hotărârea cu No. 310 a Cărții Funduare din Timișoara, imobilul amintit a fost înscris în C. F. sub No. 1023 pe numele Camerei de comerț și industrie, al cărei patrimoniu se îmbogățește cu încă un edificiu de utilitate publică.

Deocamdată internatul evreesc se adăpostește încă în acest edificiu, dar nu ne îndoiim că actuala conducere a Camerei, îi va da o altă destinație mai practică. Și anume: în această clădire s'ar putea foarte bine înființa un cămin pentru ucenicii comerciali. Este destinație cea mai potrivită ce i se poate da, cu atât mai mult că edificiul s'a ridicat din contribuțiunile comercianților.

## Adunarea muncitorilor minieri din Anina

Anina, 28. — În localitate a avut loc o mare adunare a muncitorilor minieri care a fost prezidată de d. senator Petre Mihăilă, președintele breslei respective.

Între altele, s'a discutat și chestiunea contractului colectiv de muncă, care expiră la 1 Martie a. c. Au fost examinate doleanțele muncitorilor minieri ce vor fi susținute la încheierea noului contract de muncă, care urmează să sufere importante modificări, în special la câștigul salarii.

Cu această ocazie s'a constatat că dela plecarea d-lui dr. Belu dela spitalul din localitate, instituția lasă mult de dorit. D. dr. Belu a fost trecut director la spitalul din Reșița, iar în locul d-sale la Anina, Casa Centrală nu a numit încă un chirurg vrednic.

Muncitorii sunt foarte nemulțumiți de starea ce domină în prezent la spitalul din Anina și au decis, în cadrul adunării, să facă un demers în acest sens pe lângă forurile în drept.

# SPORT

## 75 la sută etnici români

### Numai cu această condiție, echipele naționale vor putea deplasa în străinătate

București, 28 (SIR.) — Se anunță că în viitor, echipele naționale nu vor obține aprobarea necesară deplasării în străinătate, dacă în compunerea lor nu

vor avea 75 la sută, elemente de origine etnică română.

Această hotărâre s'a luat la o ședință comună a „Străzii Tării” și U. F. S. R.

## Concursul de patina al străjerelor dela liceul „Carmen Sylva”

Timișoara, 28. — Eri a avut loc pe patinoarul liceului „Carmen Sylva” din localitate concursul de patinaj al străjerelor dela numitul liceu.

În numeroasa și selecta asistență am remarcat prezența d-lui prof. Nedelcu, comandantul străjerilor din ținutul Timiș; dna Pop, directoarea liceului; dna

Bucurescu, comandanta cohorții străjere; dna Bundra, organizatoarea concursului etc.

S'au distins în mod deosebit ele: Evi Raduținer, cl. VII; Slavotca, VIII; Pleșa, cl. VII; Clein, cl. VI; și verineanu, cl. IV.

## Programul pentru primăvara a Campionatului Național

Duminică, 15 Februarie:

Cluj: Victoria—Unirea Tricolor.  
Galați: Gloria CFR—Rapid.  
Timișoara: CAMT—Sp. Studențesc.  
Reșița: UDR—FC Carpați.  
București: Juventus—Ripensia.  
București: Venus—AMEFA.

Duminică, 3 Martie:

București: Sp. Studențesc—Juventus.  
Baia Mare: FC Carpați—Un. Tricolor.  
București: Venus—Victoria.  
Arad: AMEFA—CAMT.  
Timișoara: Ripensia—Gloria CFR.  
București: Rapid—UDR.

Duminică, 10 Martie:

București: Unirea Tricolor—Rapid.  
Galați: Gloria CFR—Sp. Studențesc.  
Timișoara: CAMT—Venus.  
Cluj: Victoria—FC Carpați.  
Reșița: UDR—Ripensia.  
București: Juventus—AMEFA.

Duminică, 24 Martie:

București: Venus—Juventus.  
Timișoara: Ripensia—Unirea Tricolor.  
Timișoara: CAMT—Victoria.  
Arad: AMEFA—Gloria CFR.  
București: Sp. Studențesc—UDR.  
București: Rapid—FC Carpați.

Duminică, 7 Aprilie:

Cluj: Victoria—Rapid.  
București: Un. Tricolor—Sp. Stud.  
Galați: Gloria CFR—Venus.  
Baia Mare: FC Carpați—Ripensia.  
Reșița: UDR—AMEFA.  
București: Juventus—CAMT.

Duminică, 21 Aprilie:

Arad: AMEFA—UNIREA Tricolor.  
Timișoara: Ripensia—Rapid.  
București: Juventus—Victoria.  
Timișoara: CAMT—Gloria CFR.  
București: Venus—UDR.  
București: Sp. Stud.—FC Carpați.

Duminică, 5 Mai:

București: Rapid—Sp. Studențesc.  
București: Unirea Tricolor—Ve.  
Galați: Gloria CFR—Juventus.  
Cluj: Victoria—Ripensia.  
Baia Mare: FC Carpați—AMEFA.  
Reșița: UDR—CAMT

Duminică 12 Mai:

Timișoara: CAMT—Unirea Tricolor.  
Arad: AMEFA—Rapid.  
Galați: Gloria CFR—Victoria.  
București: Juventus—UDR.  
București: Venus—FC Carpați.  
București: Sp. Studențesc—Ripensia.

Duminică, 26 Mai:

Cluj: Victoria—Sp. Studențesc.  
București: Rapid—Venus.  
București: Unirea Tricolor—Juventus.  
Timișoara: Ripensia—AMEFA.  
Baia Mare: FC Carpați—CAMT.  
Reșița: UDR—Gloria CFR.

Duminică, 2 Iunie:

Galați: Gloria CFR—Unirea Tricolor.  
Timișoara: CAMT—Rapid.  
Arad: AMEFA—Sp. Studențesc.  
Reșița: UDR—Victoria.  
București: Juventus—FC Carpați.  
București: Venus—Ripensia.

Joi, 6 Iunie:

București: Sp. Studențesc—Venus.  
București: Rapid—Juventus.  
Cluj: Victoria—AMEFA.  
Timișoara: Ripensia—CAMT.  
Baia Mare: FC Carpați—Gloria CFR.  
București: Unirea Tricolor—UDR.

## Automobil Clubul R.

organizează un concurs de patinaj ziuă de 28 Ianuarie 1940, cu următorul program:  
Orele: 10.30 a. m. Concurs de patinaj și Patinaj artistic.  
Orele 4 p. m. Match de Hockey.  
Orele 6 p. m.: Carnaval.

## O armată bine înzestrată prezintă o națiune puternică

### Subscrieți bonuri pentru înzestrarea armatei



# INFORMAȚIUNI

## Calendar

### DUMINICA, 28 IANUARIE

Ortodox: Cuviosul Părinte Efreim Sirianul († 389).

Catolic: † Sexagesima. Sf. Iulian.

Farmacii de serviciu: Circ. I: Weiss, Str. Jercy; Circ. II: Șarpe, Pa. Traian 7; Circ. III: Merkle, Bul. Carol 1; Circ. IV: Braun, Str. Văcărescu 33.

Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu. Patela: Panajoth.

### LUNI, 29 IANUARIE

Ortodox: Aducerea Moaștelor Sf. Ignație Scotoil.

Catolic: Sf. Francisc de Sales († 1622).

Farmacii de serviciu: Circ. I: Misericordanții, Str. Sf. Ioan 5; Circ. II: Maszalts, B. Bada Cârțan, și Zeiner, Str. Ștefan cel Mare 27; Circ. III: Stea, Pa. Axente S. J. 4; Circ. IV: Stea, Pa. Drăgălina 4.

Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu; Patela: Panajoth.

### PROGRAMUL CINEMATOGRAFICELOR:

Capitol: „Comoara din Insula Piraților”, seria I.

Scala: „Delir” cu Robert Taylor și Hedy Lamarr.

Corso: „Kentucky, orașul pasiunilor”, cu Betty Young.

Apollo: „Cetățeanul revoltat”, cu Hans Moser.

— Ordonanța de maximalizare a priorității reconfirmată pentru reprimarea speculei pe luna Februarie. Comisia ținu-și pentru reprimarea speculei a ținut la seara o ședință, în cadrul căreia a confirmat douăzeci de ordonanțe de priorități maxime din diferite localități din țară. Printre ordonanțele confirmate figurează și ordonanța municipiului Timișoara, care pe luna Februarie a anului precedent și-a menținut prețurile din Decembrie 1939. Ordonanța primăriei municipiului nostru declară localuri de lux stăruind în Palate, Lloyd și Cariton, îngăduindu-le însă a servi și ele menu-uri de prețuri maxime.

— Conferință administrativă la reședință. Eri dimineață a avut loc, la reședință, o ședință conferință săptămânală a șefilor de servicii, prezidată de Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta, care, înapoiindu-se din spital, și-a reluat ocupațiile la reședință.

— Transferări de funcționari în ținutul Timiș. D. Ilie Sabău, pretorul plășii Voșni din județul Cetatea Albă, a fost transferat, la cerere, în postul vacant de pretor la plasa Dobra, județul Hunedoara.

— D. Ștefan Constantinescu, notarul munei Gurahonț, județul Arad, a fost transferat, la cerere, pe data de 1 Ianuarie, la plasa Covasna, județul Treișoara.

— Școala de notari a ținutului Timiș a creat 19 burse pentru elevii săraci și merituoși. Corpul profesoral al școlii de notari de pe lângă ținutul Timiș, în urma stăruințelor d-lui dr. Gh. Ciupe, pretor general al ținutului și director școlii de notari, a creat 19 burse pentru elevii săraci și merituoși. Bursele au de câte 1200 lei lunar. Ele se plătesc din bugetul ținutului. Someș și Murș, cari de asemenea au elevi la școala de notari dela Timișoara. Ținutul Timiș are dreptul la 11 din aceste burse, pentru elevii din acest ținut, iar ținuturile Murș și Someș, în schimbul contribuțiilor la câte 4 burse fiecare, pentru elevii ținuturilor respective. Ținuturile Someș și Murș au și versat ținutului Timiș suma lor de contribuție pentru aceste

— Tamponul de cloroform... Am relatat ieri îndrăzneța lovitură săvârșită la tutungeria din str. Alba-Iulia 7. Revenim cu noi amănunte, în această afacere, puțin obișnuită. Conducătoarea de bitului de tutun a fost tamponată cu cloroform, de un necunoscut înalt, cu palton gris, de aproximativ 35—36 ani. După ce și-a revenit, Ana Vildoni — care căzuse în nesimțire — a reclamat cazul poliției, care a și început urmărirea periculosului bandit.

— Alt hoț de cărbuni prins. Gardianul public Ilie Velici a condus la poliția Gării pe individul Silovița Andrei, pentru faptul că l-a prins pe teritoriul Gării cu un sac de cărbuni, furați dintr'un vagon. Cazul se cercetează.

— Ultimele zile pentru înscrierea în listele de cetățenie. La 31 Ianuarie expiră termenul pentru înscrierea în listele de cetățenie a celor omiși din aceste liste. Serviciul administrativ al municipiului Timișoara apelează din nou la cei omiși din listă să se prezinte pentru înscrieri, dar fiind că până la 31 Ianuarie nu mai sunt decât câteva zile, iar peste acest termen nu se mai pot face înscrieri.

**CEL MAI IDEAL PURGATIV,** curăptor de sânge și fier este piula „Solve” a drului FOLDES. Constipația, stimularea organelor digestive, dureri stomacale și intestinale vindece complet. Cutia Lei 20. De vânzare în toate farmaciile și drogheriile din țară

— Un vânzător de piață își bate clientul. O sângeroasă bătaie s'a petrecut ieri, pe la orele 12, în piața general Dragalina. Adalbert Menhardt, de 23 ani, domiciliat în str. Preyer nr. 8, de ocupație vânzător pe piață, a lovit cu un box peste cap, cauzându-i leziuni grave, pe Gheorghe Ioanovici, domiciliat în str. Transilvania nr. 36. Gheorghe Ioanovici a fost născut de către Salvare și lăsat la domiciliu, iar Adalbert Menhardt, cu actele dresate a fost înaintat chesturii.

— Un bețiv spărgând o vitrină se taie la mâini. În noaptea de 26—27 Ianuarie, numitul Ilie Părăianu, domiciliat în Timișoara IV, str. Mocioni nr. 6, fiind în stare de ebrietate a spart geamurile dela vitrina pantofarului Vi-chentie Todoran din Bulevardul Carol nr. 3. În urma spargerii sticlelor vitrinei, Ilie Părăianu s'a tăiat la ambele mâini și cu Salvarea a fost transportat la sanatoriul Bega. Cazul se cercetează.

— **BAROUL AVOCATILOR DIN TIMIȘOARA PENTRU INZESTRAREA ARMATEI.** În obișnuita sa ședință de Vineri, consiliul Baroului Avocaților din Timișoara, sub președinția d-lui decan Adrian Brudariu, a examinat contribuțiile de la înzestrarea armatei. S'a hotărât ca pe lângă suma de 100.000 lei donată de avocații din Barou și 50.000 lei donată de Barou în acest scop, Baroul să mai subscrie bormuri în valoare de 200.000 lei, iar avocații Baroului să subscrie fiecare echivalentul salariului lunar al unui avocat public cl. I.

— O casă nelocuită jefuită. Locuitorul Antoniu Hopp, din Timișoara II, Viile Fabric, str. Kimmel nr. 32, a reclamat poliției că în noaptea de 25—26 Ianuarie, autori necunoscuți, prin chei false s'au introdus în locuința sa din str. Kimmel nr. 28, care era mobilată însă nelocuită, de unde i-au furat obiecte casnice în valoare de 3000 lei.

## Atențiune!

Pe baza cercetărilor științifice ale medicilor s'a dovedit, că apa

## Izvorului „LITHYNIA” din Tămășeu

este atât de bogată în litium și astfel are un *efect terapeutic atât de sigur în bolile de rinichi, vezică și stomac*, că înfruntă concurența tuturor apelor minerale similare din țară și străinătate.

De vânzare pretutindeni.

Depozitul principal:

**IONAȘIU S. A. TIMIȘOARA**

Str. Tudor Vladimirescu 32. — Telefon 21—25.

— **Tratative muncitorești.** Inspectoratul general al ținutului Timiș, a fixat ținerea tratativilor pentru aplanarea conflictelor de muncă la următoarele întreprinderi, după cum urmează: Prima fabrică bănațeană de mănăși; 30 l. c., chelnări și cafenele 31 l. c. și Uzinele Dura 1 Februarie a. c. În toate trei cazurile se cer noi contracte colective de muncă cu sporirea salariilor.

— **Inchiderea cursurilor agricole dela Chișoda.** Eri, în prezența d-lor: senator Pavel Petru președintele Camerei de agricultură și ing. Victor Șurlașiu dela Serviciul agricol județan, s'au închis cursurile agricole cari s'au ținut în comuna Chișoda. În cadrul unei frumoase solemnități, cursiștilor li s'au distribuit diferite premii și certificate de absolvire.

— **Consfătuirea scriitorilor bănățeni pentru Editura Astei Bănățene.** După cum am anunțat, consfătuirea convocată de Astra Bănățeană pentru discutarea reorganizării revistei „Luceafărul” și a Editurii, începută Miercuri 24 Ianuarie, continuă azi Duminică 28 Ianuarie ora 10, la Liceul Comercial. Toți scriitorii bănățeni sunt invitați să ia parte.

— **D. Iuliu Link,** dentist cu diplomă și-a început activitatea în Palatul Löffler A, et. I. din Bulev. Ferdinand.

— **Termenul pentru depunerea tablourilor de personal cerute de legea pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi** a fost prelungit până la 15 Februarie 1940. Aceste tablouri trebuiesc depuse la inspectoratul industrial.

— **Starea civilă.** Născuți: Ion Dirlu și Milan Lazarov. Morți: Elisabeta Oszter 57 ani. Ion Makamul portar 40 ani, Maria Krecsmay 81 ani și Elena Toma 2 zile. Căsătorii: Petru Reisz cu Magdalena Vanatovici, Iosif Bernard cu Elena Kadler, Andrei Pozsar cu Maria Voian, Liviu Costi cu Sofia Novacescu, Ernest Toth cu Elena Kohl. Const. Ioanovici cu Iuliana Buboș și Iosif Szuromi cu Elisabeta Kovacs.

— **A furat o mașină de benzină.** Eri la orele 12.30 a fost prins și înaintat poliției Adalbert Haiduc, din str. Ariadna 2, deoarece asupra lui s'a găsit o mașină de benzină în valoare de 1000 lei, pe care a furat-o dela prăvălia Gheorghe Popovici din piața Unirii.

## „Altarul Cărții”

### Înștiințare

Despărțământul „Astra” Lugoj, roșii Asociația „Altarul Cărții” să delege scriitori, membri ai Asociației, pentru a lua parte activă la programul săptămânii literare, ce se ține în Lugoj, cu concursul scriitorilor dela „Universul Literar”, în ziua de 10 Februarie 1940, orele 17.

Membrii „Altarului Cărții” sunt rugați a lua parte la o consfătuire ce are loc în ziua de 28 Ianuarie 1940, ora 17, în localul Cercului de Recrutare Timișoara.

Președinte: Volbură Polană Năstureș.

— **Procesul de presă Jaleș-Bănciulescu.** D. Const. Jaleș, redactor regional al ziarului „România”, s'a plâns parchetului, încă în vara anului trecut, pentru unele afirmațiuni calomnioase, făcute prin presă de d. l. Bănciulescu împotriva d-sale. După cercetările de rigoare, dela parchet și cabinetul de instrucție, deschizându-se acțiune de dare în judecată împotriva d-lui Bănciulescu, dosarul s'a trimis tribunalului local, care l-a repartizat spre judecare secției IV.

## Societatea Națională de Cruce Roșie a României, Filiala Timișoara

### CONVOCARE

Se aduce la cunoștința membrilor filialei Timișoara, că adunarea generală din 8 Ianuarie 1940 a fost amânata pe ziua de 4 Februarie 1940, orele 11 și jumătate a. m. în sala festivă a Primăriei Municipiului Timișoara, când se va ține fără considerarea la numărul membrilor prezenți, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Darea de seamă asupra activității din anul 1939.
3. Raportul casierului.
4. Raportul censorilor.
5. Aprobarea cooptării membrilor în comitet.
6. votarea proiectului de buget.
7. Eventuale propuneri.

Timișoara, la 28 Ianuarie 1940.

Președintă,

Hermina Marta

Secretar,  
Corneliu Șteru

## Mica publicitate

Cinema Capitol caută plasatoare tinere și prezentabile.

Un loc de casă de vânzare, de 400 stăniș, în sămânțat cu pomi fructiferi. A se adresa în Freidorful nou, Str. XXII, No. 27.

Pierdut buletinul de schimbare, eliberat de biroul populației Careii Mari, pe numele Striegl Heinrich. Găsitorul este rugat a-l preda la biroul populației.

Se caută spre cumpărare o casă potrivită pentru școala de gospodărie urbană, grad I, din localitate. — A se adresa școlii.

De închiriat casă familiară în Str. Șincai 26, parter înalt, 3 camere frumoase, Easting-rollo, grădină de pomi. Informațiuni telefon 34-74.

Perfecționare în lucrări de birou. Înscrierile în cursul semestrului II au început. — „Bérczi”. Școală specială de stenografie și dactilografie, IV, Str. Bonnaz No. 4.

Plan scurt, negru, mecanism englezesc, execuție primordială, vinde Freund Timișoara, Str. Turin 6. Telefon 38-13

Bucătăreasă la toate se angajează imediat sau pe 1 Februarie. Informațiuni I. Eșul. D. Loga No. 27, etaj I, orele după prânz.

# ULTIMA ORA

## 100 care de asalt și sute de mitraliere capturate de Finlandezi

Densiva sovietică a început să slăbească. Otto Kuusinen dușmănit de toată familia sa. Noul chemări sub armă în Finlanda

Moscova, 28 (Rador). — Comunicatul statului major al circumscriptiei militare Leningrad, din 26 Ianuarie: Nici un eveniment.

### NOUI CHEMARI SUB ARME IN FINLANDA

HELSINKI, 28 (Rador). — Prin afișe puse în toată țara, toți bărbații născuți în anul 1898, au fost chemați sub armă. Ei vor trebui să se prezinte în ziua de 1 Februarie.

### UN OSTRACIZAT

London, 28 (Rador). — Ziarele anunță că Otto Kuusinen, șeful așa zisului guvern popular, instituit de ruși în apropiere de frontiera finlandeză, a ajuns să fie dușmănit de toată familia sa. În adevăr, soția și fiica sa fac parte din asociația femeilor finlandeze „Lotta”, care îngrijește de apărarea civilă, iar cei doi fii ai săi luptă în rândurile armatei finlandeze.

### MARI SUCESE FINLANDEZE

Helsinki, 28 (Rador). — IN BĂTALIA CARE ESTE ACUM IN CURS DE DESFAȘURARE LA NORDUL LACULUI LADOGA, TRUPELE FINLANDEZE AU CAPTURAT PANĂ ACUM DELA RUȘI 100 CARE DE ASALT ȘI CATEVA SUTE DE MITRALIERE. ATACUL SOVIETIC ESTE DIN CE IN CE MAI SLAB, DIN CAUZA PIERDERILOR SUFERITE.

## D. Potemkin va pleca la Berlin?

Paris, 28 (Rador). — Havas înregistrează știrile care circulă la Moscova cu stăruință că d. Potemkin, vicecomisar al poporului al afacerilor străine, urma să facă în curând o vizită la Berlin.

Se declară că d. Schulenburg, ambasadorul Reichului, a plecat la Berlin pentru a pregăti această vizită.

## Fostul Kaiser Wilhelm II. a împlinit 81 ani

Amsterdam, 28 (Rador). — Așa aniversare a fostului Kaiser Wilhelm II. doilea a fost sărbătorită la castelul Doorn în cea mai strictă intimitate. Regina Wilhelmina a Olandei a reprezentată printr'un adjutant rege

## Declarațiile lui Uang-Ciang-Wei șeful noului guvern central chinez

### Mongolia interioară va fi autonomă

Shanghai, 28 (Rador). — D. N. B.: Uang-Cing-Wei, șeful noului guvern central chinez, a declarat la Tsingtao că guvernul său va recunoaște în principiu toate împrumuturile străine făcute înainte de începerea conflictului chino-japonez. El va examina pe de altă parte, toate împrumuturile făcute dela începutul războiului.

Noul guvern național are intenția de a crea un regim monetar uniform. În cercurile politice se află că poșta, telegraful, căile ferate, trupele poliția și

vămile, vor fi puse sub ordinele imediate ale noului guvern, iar Mongolia interioară va obține autonomia. Noul guvern va crea treptat o armată proprie. Până la încheierea păcii definitive, răspunderea pentru menținerea ordinii, va fi asumată de autoritățile militare japoneze.

Se observă că conferința dela Tsingtao s'a pus de acord complet asupra tuturor punctelor.

Newyork, 28 (Rador). — Campania

## Perspectivile de pace între China și Japonia

Tokio, 28 (Rador). — Agenția „Domei” transmite: După încheierea conferinței dela Tsingtao, Uang Cing Wei a fost întrebat de ziaristi, ce crede despre perspectivele de pace între Japonia și China. Șeful noului guvern central chinez a răspuns că instalarea guvernului său, va fi urmată de stabilirea unor noi relații între cele două țări. Uang Cing Wei a criticat apoi atitudi-

nea guvernului din Ciungking care, pă părerea sa, ar fi trebuit să ia inițiativa de a propune pacea, prin urmare acest guvern este răspunzător menținerea trupelor japoneze în China. Această menținere este necesară în interesul păcii, atâta vreme cât guvernul lui Ciang Kai Sek va continua să războiului Japoniei.

## Conservatorii suedezi cer interzicerea partidului comunist

### Ziarul „Social Demokraten” acuză pe comuniști de trădare

Stockholm, 28 (Rador). — Partidul conservator a depus o moțiune, prin care cere guvernului interzicerea partidului comunist.

Ziarul „Social Demokraten”, la rândul său, cere același lucru. Ziarul socialist scrie că „este absurd să se ceară unui regim democratic să tolereze în sânul său

existența unor curente antidemocratice.”

El acuză pe comuniști de trădare și deplânge faptul că legislația actuală nu îngăduie înlăturarea comunistilor din parlament. Deaceia, ziarul cere să se acorde guvernului depline puteri, pentru a lupta contra bolșevicilor.

## Lovindu-se de stânci

### pachebotul american „President Quezon” s'a scufundat în largul unei insule japoneze

Tokio, 28. (Rador) — Pachebotul american „President Quezon”, de 14.187 tone s'a scufundat Sâmbătă la amiază, lovindu-se de stânci în largul insulei Fanegashima. Vaporurile japoneze „Tosai Maru” și „Toki-

ma Maru”, venite în grabă la fața locului, după ce captaseră semnalele de ajutor ale vasului naufragiat, au salvat toate persoanele care se aflau pe bord.

## Misterioasa dispariție a vaporului suedez „Sylvia”

Stockholm, 28. (Rador) — Armatorii vaporului „Sylvia”, de 2300 tone și având un echipaj de 20 de oameni, nu mai au nicio știre despre acest vas, dela data de 9 Ianuarie, când el a părăsit portul Gooteberg. —

Cercetările făcute dealungul coastei norvegice, n'au dat niciun rezultat. Astfel, sunt temeri serioase că vaporul „Sylvia” a fost victima unui accident.

## Frontiera vamală dintre Germania și protectoratul Boemia- Moravia va înceta să existe

Amsterdam, 28. (Rador) — Havas anunță: FRONTIERA VAMALĂ DINTRE REICH ȘI PROTECTORATUL BOEMIA-MORAVIA VA ÎNCETA DE A EXISTA DELA 1 MARTIE 1940. TERITORIUL PROTECTORATULUI VA

FACE DELA ACEA DATĂ PARTE ÎN GRANTĂ DIN GERMANIA.

O NOUĂ FRONTIERĂ VAMALĂ VA STABILITĂ ÎNTRE REICH ȘI PROTECTORAT PE DEPARTE ȘI SLOVACIA DE ALTA.

## Japonezii înăspresc blocada la Tientsin

Tientsin, 28 (Rador). — Consulatul britanic din Tientsin a fost înștiințat oficial că, începând cu 27 Ianuarie, blocada japoneză din jurul concesiunilor franceze și engleze va fi înăspriată. Se știe că această blocadă durează de vreo 6 luni.

Toate intrările în concesiuni vor fi ver controlate. Cu începere de Duminică vor fi așezate din nou în jurul concesiunilor cordoane de sârmă încărcate cu electricitate.

## Cu 81 voturi contra 59 Parlamentul Africii de Sud votează continuarea războiului

Capetown, 28 (Rador). — PARLAMENTUL AFRICEI DE SUD A RESPINS CU 81 VOTURI CONTRA 59 MOTIUNEA DEPUȘA DE GENERALUL HERTZOG, FOST PREȘEDINTE

AL CONSILIULUI, PRIN CARE CEREA CA AFRICA DE SUD SĂ ÎNCETEZE RĂZBOIUL ÎNTRU GERMANIA.